

Załącznik do zarządzenia nr
Wójta Gminy Rejowiec Fabryczny
z dnia 31 maja 2024 roku

**RAPORT O STANIE GMINY
REJOWIEC FABRYCZNY
2023 ROK**

MAJ 2024

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne	str. 3
2. Demografia	str. 4
3. Oświata i kultura	str. 5
4. Finanse Gminy	str. 11
5. Mienie komunalne	str. 16
6. Środowisko	str. 25
7. Inwestycje	str. 33
8. Program Rewitalizacji Gminy na lata 2016 -2023	str. 38
9. Polityka społeczna	str. 40
10. Analiza problemów społecznych uzależnienia, przemoc domowa.	str. 51

RAPORT O STANIE GMINY REJOWIEC FABRYCZNY

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz. U. z 2024 r.poz. 609, 721.)i stanowi podsumowanie działalności gminy w 2023r.

I

INFORMACJE OGÓLNE

Ogólna charakterystyka

Gmina Rejowiec Fabryczny położona jest w południowo-zachodniej części powiatu chełmskiego w makroregionie Polesie Wołyńskie. Powierzchnia gminy wynosi 88 km² co stanowi 2,3 % powierzchni powiatu chełmskiego. Zachodnia granica przebiega wzdłuż rzeki Wieprz i Kanału Wieprz-Krzna. Przez teren gminy przebiega linia kolejowa Warszawa – Chełm – Dorohusk. Gmina posiada dobre połączenie drogowe z Lublinem, Chełmem, przejściem granicznym z Ukrainą oraz Zamościem.

W skład gminy wchodzi 15 sołectw. Największym sołectwem pod względem powierzchni jak i liczby ludności jest Pawłów (25,57% powierzchni; 18,96% ogółu mieszkańców), najmniejszym zaś Zalesie Krasieńskie (1,25% powierzchni oraz 0,98% ludności). Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 44 osoby na 1 km² powierzchni.

Gospodarka gminy opiera się głównie na rolnictwie i leśnictwie. Grunty orne stanowią 66,5% powierzchni gminy, lasy – 24,2%, łąki - 7,7%. Na terenie gminy znajdują się 1 516 gospodarstw rolnych, z czego 1 361 gospodarstw nie przekracza powierzchni 5,00 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa wzrosła na koniec 2018r. – 5,79 ha. Dominujące uprawy to zboża (pszenica, żyto, jęczmień), buraki cukrowe, ziemniaki, rzepak. W gospodarstwach hodowlanych / jest ich niewiele/ dominuje bydło.

Stale polepszająca się infrastruktura społeczna w tym sieć dróg gminnych (o czym szarzej w dziale „ Inwestycje” oraz dróg powiatowych stwarza coraz lepsze warunki do życia i podejmowania działalności gospodarczej.

W tym miejscu należy wspomnieć o wynikach opublikowanego rankingu „Gmina dobra do życia 2023”, w którym gmina Rejowiec Fabryczny zajmuje dość wysoka pozycję (poz.1278 na 2 477 gmin w Polsce). W Powiecie Chełmskim gmina nasza uplasowała się na drugiej pozycji, tuż za dużo bogatszą Gminą Chełm. Ranking został opracowany na podstawie 63 wskaźników cząstkowych. Zbadano m.in. dostępność zieleni, walory estetyczne krajobrazu oraz zanieczyszczenie środowiska, wydatki inwestycyjne, jakość dróg, sieci wodociągów i kanalizacji. poziom edukacji, liczbę żłobków i przedszkoli, a nawet zasoby bibliotek .

W związku z utworzeniem podstrefy Rejowiec Fabryczny wchodzącej w skład Specjalnej Strefy Ekonomicznej **EURO-PARK MIELEC** na terenie Pawłowa powstały **zakłady B.G. Construction Sp. z o.o., i PREF - BET** wytwarzające masę bitumiczną do budowy dróg, a także betonu i prefabrykatów z betonu, Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo - Handlowe **KORPAL** z branży drzewnej oraz Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowo – Transportowe „ **A & P” Adam Piskała.**

Na podstawie ustawy z dnia 10.05.2018 roku o wspieraniu nowych inwestycji, Gmina Rejowiec Fabryczny znajduje się w Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej **EURO-PARK WISŁOSAN**.

Na terenie gminy zarejestrowanych jest obecnie 96 podmiotów gospodarczych. Głównie są to podmioty zajmujące się handlem (sklepy), jednoosobowe podmioty gospodarcze świadczące usługi w zakresie szeroko pojętych usług budowlanych. Dość licznie jest reprezentowana branża drzewna (produkcja palet), oferująca największą liczbę miejsc pracy. Najwięcej podmiotów jest zarejestrowanych w Pawłowie (21), Lisznie i Liszno - Kolonia po (9) i Krasnem i Kaniem po (10).

II DEMOGRAFIA

Na przestrzeni lat obserwuje się stały spadek liczby mieszkańców gminy, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 1

Rok	Zameldowania stałe	Zameldowanie czasowe	Kobiety	Mężczyźni	Razem
2021	4110	33	2125	2018	4143
2022	4013	32	2052	1993	4045
2023	3952	30	2021	1961	3982

Jak wynika z tabeli nr 1 w ciągu 1 roku z terenu gminy ubyło 63 osób. Główna przyczyna takiego stanu to ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego / nieznaczny wzrost w porównaniu z rokiem 2022? i wzrost umieralności , co obrazuje tabela nr 2.

Tabela nr 2

Rok	Liczba urodzeń	Liczba zgonów
2021	43	81
2022	24	60
2023	28	62

Ujemna wartość wskaźnika przyrostu naturalnego wskazuje na starzenie się społeczeństwa gminy Rejowiec Fabryczny.

Brak nowych lub poszukiwanie atrakcyjniejszych miejsc pracy zmusza młodych mieszkańców do szukania pracy w innych rejonach. W dalszym ciągu widoczny jest ujemny wskaźnik migracji (tabela nr 3) ma także znaczny wpływ na zmniejszenie się liczby mieszkańców gminy.

Tabela nr 3

Rok	Liczba wymeldowań	Liczba zameldowań
2021	56	63
2022	98	54
2023	69	48

III

OŚWIATA I KULTURA

RAPORT O STANIE OŚWIATY 2023

Stan uczniów na 30.09.2023r.

Lp.	Nazwa szkoły	Szkoła Podstawowa	„0”	PP
1.	Liszno	136	28	17
2.	Pawłów+ Krasne	97	26	8
3.	Kanie	-	16	-
4.	Wólka Kańska	26	31	-

W szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę odnotowano nieznaczny spadek liczby uczniów. W dalszym ciągu w Krasnem funkcjonuje jedynie oddział przedszkolny oraz Punkt Przedszkolny.

Lp.	Szkoła	Stan na 30.09.2023	Stan na 30.09.2022	Spadek/ wzrost
1.	Liszno	136	141	-5
2.	Pawłów + Krasne	97	103	-6
3.	Kanie	-	-	
4.	Wólka Kańska	26	22	+4

Tabela obrazuje spadek/ wzrost liczby uczniów szkoły podstawowej w stosunku do 2022 roku.

Obserwuje się wzrost liczby uczniów w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Wólce Kańskiej dotowanej przez Gminę Rejowiec Fabryczny. W Niepublicznej Szkole Podstawowej w Kaniem funkcjonuje jedynie oddział przedszkolny.

Do działających na terenie gminy punktów przedszkolnych dla dzieci 3,4- letnich uczęszcza 8 wychowanków w Krasnem oraz 17 wychowanków w Lisznie.

W roku szkolnym 2023/2024 w szkołach prowadzonych przez Gminę Rejowiec Fabryczny zatrudnionych jest 46 nauczycieli z czego 40 w pełnym wymiarze godzin.

W roku szkolnym 2023/2024 uczniowie do szkół dowożeni są środkami komunikacji publicznej. Średnia liczba dowożonych uczniów wyglądała następująco: Pawłów- średnio 44 uczniów, Liszno- średnio 91 uczniów. Dodatkowo 16 uczniów niepełnosprawnych dowożonych jest do placówek w: Dorohusku (2), Krasnymstawie (2) i Chełmie (12).

Przy Szkołach w Lisznie i Pawłowie funkcjonują dwie stołówki. Przy czym stołówka w Pawłowie przygotowuje posiłki dla Szkoły Filialnej w Krasnem.

Stan techniczny budynków oświatowych jest w dobrym stanie. Corocznie przeprowadzone są remonty bieżące poprawiające funkcjonalność placówki. W 2023r. gruntowny remont został wykonany w Szkole Filialnej w Krasnem. Prace polegały na: wymianie podłogi w korytarzu i łazienkach (terakota), wymianie glazury w łazienkach, wymianie sanitariatów i baterii, wykonaniu i montażu 3- drzwiowej szafy wnękowej, wymianie drzwi wewnętrznych, oklejeniu futryn, wymianie grzejników w łazienkach i na korytarzu, gipsowaniu i wygładzeniu ścian w korytarzu i łazienkach, malowaniu ścian w korytarzu i łazienkach.

W 2023 r. kwota subwencji oświatowej wyniosła 4 108 516,00 zł , a wydatki poniesione na utrzymanie i prowadzenie działalności oświatowej 7 277 154,40 zł, przy czym w tej kwocie zawarte są fundusze poniesione na cele inwestycyjne w oświacie tj. 15 990,00zł . Natomiast wydatki bieżące poniesione w 2023 roku na utrzymanie szkół publicznych i niepublicznych w Gminie Rejowiec Fabryczny wyniosły 7 261 164,40 zł. Oprócz powyższej kwoty dotacji, gmina otrzymała również inne dodatkowe środki finansowe na wsparcie zadań edukacyjnych (dotacja na wychowanie przedszkolne, dotacja celowa na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych). Łącznie była to kwota 188 804,43 zł. Przy uwzględnieniu wpływów z czynszu dzierżawnego za mieszkania szkolne w wysokości 18 546,33 zł gmina musiała dopłacić do utrzymania szkół kwotę 2 945 297,64 zł.

KULTURA
Sprawozdanie z działalności

Gminnego Ośrodka Kultury im. Ryszarda Kapuścińskiego w Pawłowie

za 2023 rok

Gminny Ośrodek Kultury im. Ryszarda Kapuścińskiego w Pawłowie jest instytucją kultury Gminy Rejowiec Fabryczny skupiającą swoją działalność głównie na: organizowaniu różnorodnych form edukacji kulturalnej i wychowanie przez sztukę; stwarzaniu warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, folkloru oraz rękodzieła ludowego i artystycznego; gromadzeniu, dokumentowaniu, tworzeniu, ochronie i udostępnianiu dóbr kultury; organizowaniu imprez artystycznych i rekreacyjno - sportowych; prowadzeniu działalności promocyjnej instytucji oraz Gminy w powiecie, województwie i kraju; sprawowaniu opieki nad lokalnymi zespołami folklorystycznymi; współpracy z innymi instytucjami, szkołami, organizacjami i stowarzyszeniami w zakresie zaspokajania potrzeb kulturalno – oświatowych.

W okresie sprawozdawczym w ramach stałych form działalności instytucji funkcjonowały następujące koła zainteresowań:

- plastyczne , taneczne (3 grupy), garncarskie, muzyczne (nauka gry na gitarze, nauka gry na pianinie, nauka gry na skrzypcach, warsztaty wokalne) Zespół Seniorki / Zespół Pawłowianki / Zespół Echo / Zespół Łyszcz),, teatralne, fotograficzne , kulinarne, koło gier planszowych, makrama, fitness, robienia na drutach – 2 grupy .

Uczestnictwo w wyżej wymienionych kołach było bezpłatne.

W okresie sprawozdawczym Gminny Ośrodek Kultury im. Ryszarda Kapuścińskiego w Pawłowie był organizatorem, współorganizatorem lub partnerem następujących działań i wydarzeń kulturalnych:

- Orszak Trzech Króli
- spektakl teatralny pt. „Zimowa opowieść”
- Ferie zimowe 2023 – cykl zajęć dla dzieci
- II Noworoczny Wieczór Kolęd i Pastorałek „Bo się narodził Zbawiciel”
- Dzień Kobiet i Mężczyzn
- II Jarmark wielkanocny
- 79. rocznica bombardowania Pawłowa .

- eliminacje powiatowe Wojewódzkiego Przeglądu Kapel i Śpiewaków Ludowych (eliminacje do 57. Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym)
- Wielki Koncert Charytatywny .
- Festyn rodzinny
- Dzień Dziecka w Pawłowie
- Dzień Dziecka w Lisznie
- Wieczór poezji i malarstwa Urszuli Katarzyny Bydlińskiej
- Festyn rodzinny „Powitanie wakacji”
- Zakończenie sezonu artystycznego 2022/2023
- I Powiatowy Festiwal Piosenki Biesiadnej
- Konkurs kulinarny „Kobieta przedsiębiorcza
- spływ kajakowy – wycieczka
- Kino letnie – 5 seansów
- III Rajd rowerowy „Tour de Lubelskie”
- XXI Jarmark Pawłowski – Ginące Zawody
- Wesołe wakacje 2023 – cykl zajęć dla dzieci
- Dożynki gminno - parafialne Kanie 2023 .
- Pożegnanie Lata 2023 na ludową nutę
- Narodowe Czytanie .
- Wystawa malarstwa
- Festyn w sołectwie Krasne .
- Święto Pieczonego Ziemniaka
- IV Przegląd Pieśni Maryjnej „Ciebie na wieki wychwalać będziemy”
- Gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości - Koncert pieśni patriotycznych „Dla Ciebie Polsko” .
- XVI Uliczne Biegi Niepodległości .
- XIV Gminny Turniej Tenisa Stołowego .

- Andrzejkki .

- paczka świąteczna słodyczy dla wychowanków Domu Dziecka w Siedliszczu

- I ty możesz zostać Świętym Mikołajem – paczka mikołajkowa dla dzieci z Chełmskiego Centrum Pomocy Dzieciom i Rodzinie

- II Jarmark Bożonarodzeniowy

- obsługa 14 wycieczek (zwiedzanie Izb Rzemiosła pawłowskiego)

łącznie w okresie sprawozdawczym zorganizowano 56 wydarzeń (w tym 23 plenerowych, 14 zorganizowanych samodzielnie przez jednostkę), w których łącznie wzięło udział 19 469 uczestników. Wszystkie wydarzenia odbyły się z bezpłatnym wstępem.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury im. Ryszarda Kapuścińskiego w Pawłowie działa 5 grup artystycznych. Są to 4 zespoły śpiewacze z ogólną liczbą członków 33 (w tym 20 osób powyżej 60 roku życia) raz 1 zespół dziecięcy – młodzieżowy liczący 9 osób. W okresie sprawozdawczym powyższe grupy wzięły udział w następujących konkursach wokalnych, które zakończyły się ich sukcesami:

- VIII Regionalny Festiwal Kolęd i Pastorałek „Hej kolęda” w Cycowie (I miejsce – Zespół Radość z Liszna, Maria Kociuba, Joanna Orłowska),

- Festiwal Twórczości Ludowej Artystów z Lubelszczyzny „Jawor – u źródeł kultury” 2023 (udział w finale Marii Kociuby),

- XII Powiatowy Festiwal Piosenki Strażackiej w Dorohusku (I miejsce – Andżelika Filipczuk, II miejsce – Agnieszka Bandosz, Zespół Seniorki, III miejsce - Zespół Echo z Gołębia, Zespół Łyszcz z Pawłowa),

- eliminacje powiatowe Wojewódzkiego Przeglądu Kapel i Śpiewaków Ludowych (nominacje do etapu wojewódzkiego: Joanna Orłowska, Maria Kociuba, Agnieszka Bandosz, Zespół Echo z Gołębia),

- XXIX Regionalny Przegląd Piosenki i Przyśpiewki Ludowej w Rejowcu (wyróżnienie – Zespół Echo z Gołębia, Zespół Radość z Liszna),

- Wojewódzki Przegląd Kapel i Śpiewaków Ludowych w Lublinie (Agnieszka Bandosz zakwalifikowała się do udziału w 57. Festiwalu Folkloru Polskiego „Sabałowe Bajania” w Bukowinie Tatrzańskiej),

- IX Międzynarodowy Festiwal Ludowy „Łączy Nas Kultura” w Łopienniku Nadrzecznym (I miejsce – Agnieszka Bandosz, III miejsce – Maria Kociuba),

- I Powiatowy Festiwal Piosenki Biesiadnej w Pawłowie (I miejsce – Zespół Echo z Gołębia, wyróżnienie – Zespół Pawłowianki z Pawłowa),

- 57. Festiwal Folkloru Polskiego „Sabałowe Bajania” w Bukowinie Tatrzańskiej (wyróżnienie – Agnieszka Bandosz),

- II Regionalny Festiwal Kultury Wsi Polskiej „Dożynkowo” w Cycowie (I miejsce – Zespół Radość z Liszna),

- IV Przegląd Pieśni Maryjnej „Ciebie na wieki wychwalać będziemy” w Pawłowie

(I miejsce – Natalia Filipczuk, Andżelika Filipczuk, Agnieszka Bandosz, Zespół Echo z Gołębia, II miejsce – Danuta Woźniak, Wiktoria Orłowska, Malwina Lachowska, Zespół Łyszcz z Pawłowa, Zespół Seniorki z Wólki Kańskiej, III miejsce – Amelia Kopciewicz, Wiktoria Waryszak, Zespół Pawłowianki z Pawłowa, wyróżnienie – Zespół Radość z Liszna),

- XIII Międzypowiatowy Festiwal Zespołów Śpiewaczych Werbkowice 2023 (wyróżnienie – Zespół Radość z Liszna),

- 23. Wojewódzki Jesienny Przegląd Twórczości Artystycznej Seniorów w Dęblinie (nagroda w finale – Maria Kociuba),

- XIII Powiatowy Przegląd Kolęd i Pastorałek Dubienka 2023 (III miejsce – Zespół Radość z Liszna).

W 2023 roku GOK samodzielnie przygotował materiały promocyjne (plakaty, zaproszenia), powstały 23 materiały w formie drukowanej w nakładzie 505 egzemplarzy, 21 plakatów - w formie elektronicznej udostępnionych w internecie.

W ramach działalności informacyjnej instytucja publikowała artykuły w lokalnym kwartalniku „Głos Pawłowa”. W okresie sprawozdawczym ukazało się 16 artykułów opisujących wydarzenia kulturalne w Gminie Rejowiec Fabryczny.

We współpracy z OPS Gminy Rejowiec Fabryczny prowadzono Klub Senior+. W ramach Klubu dla jego uczestników zorganizowano zajęcia aerobiku, kulinarne, rękodzieła.

Pomieszczenia znajdujące się w budynku GOK w okresie sprawozdawczym były nieodpłatnie udostępniane w celu przeprowadzenia: zebrań i spotkań stowarzyszeń i innych organizacji pozarządowych (OSP Pawłów, KGW Bzdunki, KS Start Regent Pawłów, Stowarzyszenia Przyjaciół Pawłowa, OPS Gminy Rejowiec Fabryczny), szkoleń ODR, spotkań w sprawie dofinansowań do odnawialnych źródeł energii, warsztatów kosmetycznych, sesji Rady Gminy Rejowiec Fabryczny.

Użytkownicy GOK w okresie sprawozdawczym codziennie korzystali również z konsoli do gier PlayStation, bilarda oraz tenisa stołowego.

IV FINANSE GMINY

Podstawą gospodarki finansowej gminy jest budżet gminy. Budżet gminy jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów jednostki samorządu terytorialnego.

Całość spraw związanych z planowaniem i realizacją budżetu, podatków i opłat oraz obsługą finansową prowadzi Wydział Finansowy Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Charakterystyka dochodów i wydatków gminy

Dochody gminy dzielimy na dochody bieżące i majątkowe.

Do dochodów bieżących zaliczamy głównie:

- podatki lokalne i opłaty
- udziały w podatkach państwowych
- subwencje ogólne z budżetu państwa
- dotacje celowe na zadania zlecone

Dochody majątkowe dzielimy na:

- dotacje i środki przeznaczone na inwestycje
- dochody ze sprzedaży majątku
- dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

Realizacja dochodów Gminy w latach 2021 - 2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Dochody bieżące w tym z tytułu:	20 967 125,24	26 674 532,79	20 300 064,97
Udziały gmin w PIT i CIT	1 795 820,40	4 434 270,21	1 530 074,00
Subwencje	8 415 437,00	8 445 486,00	10891 888,40
Dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	7 472 316,40	9 900 257,89	3 734 596,04
Podatki, opłaty oraz pozostałe dochody	3 283 551,44	3 894 518,69	4 143 506,53
Dochody majątkowe	5 351 686,39	2 706 864,07	9 965 349,53
Dochody razem	26 318 811,63	29 381 396,89	30 265 414,50

Wydatki, które ponosi gmina są ujęte w budżecie w rozliczeniu na wydatki bieżące i majątkowe: wydatki bieżące służą bieżącej działalności Gminy jaką jest m.in. utrzymanie dróg, lokalny transport zbiorowy, gospodarka mieszkaniowa, oświata, ochrona zdrowia, pomoc społeczna i ochrona środowiska oraz kultura fizyczna i sport. Wydatki majątkowe służą powiększeniu majątku gminy. W tej kategorii mieszczą się wszelkie wydatki dotyczące zakupu środków trwałych, jak i budowy czy rozbudowy obiektów komunalnych, modernizację dróg itp., czyli działania, dzięki którym możliwy jest postęp społeczno-gospodarczy gminy. Obejmują m.in. wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne.

Realizacja wydatków Gminy w latach 2021 – 2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Wydatki bieżące w tym na	19 160 462,97	23 579 372,17	19 401 227,38
Transport i łączność	184 302,83	184 113,99	200 280,92
Pomoc społeczna i rodzina	7 689 129,33	10 054 875,69	4 268 354,93
Oświata i wychowanie	5 968 840,79	6 519 979,31	7 261 169,40
Gospodarka komun. i ochrona środowiska	1 030 156,94	935 344,62	1 050 202,80
Kultura i ohotna dziedzictwa narodowego	678 649,19	734 852,05	834 3460,62
Wydatki majątkowe w tym na :	2 325 507,85	7 497 983,46	11 195 304,72
Rolnictwo i łowiectwo	16 831,43	2 928,487,81	614 804,34
Transport i łączności	2 173 558 59	3 282 638,61	8 517 971,37
Oświata i wychowanie	42 259,00	948 239 65	15 990,00
Gospodarka komu. i ochrona środowiska	25 678,00	114 620,20	1 847 696,85
Kultura i ohotna dziedzictwa narodowego	33 555,70	36 236,26	10 000,00
Razem wydatki	21 483 970,82	31 077 355,63	30 596,532,10

Potrzeby, które gmina ma do zaspokojenia wymagają większych nakładów, aniżeli jest ona w stanie zapewnić po stronie dochodów. Źródłem pokrycia deficytu w gminie są kredyty i pożyczki, które stanowią przychód budżetu.

Wynik budżetu Gminy Rejowiec Fabryczny w latach 2021 - 2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Wynik budżetu :	+ 4 834 840,81	- 1 695 958,77	-331 117,60
nadwyżka „+”	+ 4 834 840,81		
deficyt „-”	0,00	-1 695 958,77	-331 117,60
Przychody w tym;	1 879 251,14	7 362 540,22	4 701 359,29
-kredyty i pożyczki	0,00	1 400 000,00	0,00
- wolne środki	1 092 161,40	1 923 532,81	4 701 359,29
- inne przychody nie związane z zaciągnięciem długu	787 089,74	4 039,007,41	0,00
Rozchody tym ; spłaty kredytów, pożyczek	750 640,00	965 175,27	1 140 000,00
Koszty obsługi długu	93 490,96	428 341,15	547 684,00
Stan kredytów na dzień 31 grudnia	6 325 275,27	6 760 100,00	5 620 100,00

Stan kredytów i pożyczek na 31.12.2023 wynosi 6 760 100,00 zł .

1. Emisja obligacji przez Bank PeKao SA na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek- 1 800 100,00 zł
2. Emisja obligacji przez Bank PeKao SA na realizację zadań inwestycyjnych z udziałem środków z UE – 1 440 000,00 zł
3. Emisja obligacji przez Bank PeKao SA na sfinansowanie wkładu własnego na zadanie inwestycyjne pod nazwą „ Przebudowa drogi gminnej Nr 112776L Kanie Stacja – Liszno Kolonia (Koziniec) – 440 000,00 zł .
4. Kredyt zaciągnięty w Banku Ochrony Środowiska na wkład własny na realizowane zadania inwestycyjne w roku 2019 na kwotę – 560 000,00 zł
5. Kredyt zaciągnięty w Banku Ochrony Środowiska na wkład własny na realizowane zadania inwestycyjne w roku 2020 na kwotę –1 120 000,00 zł
6. Kredyt zaciągnięty w Banku PKO BP na wkład własny na realizowane zadania inwestycyjne w roku 2022 na kwotę –1 400 000,00 zł

Przychody i rozchody budżetu Gminy Rejowiec Fabryczny

Na kwotę 1 140 000,00 zł zostały spłacone kredyty i pożyczki zaciągnięte na zadania inwestycyjne w latach poprzednich.

Harmonogram spłat kredytów i pożyczek

Rok	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust.1	Dopuszczalny limit splat zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze o którym mowa art.243 ustawy po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń obliczony w oparciu o plan 3 kw. poprzedzają pierwszy rok prognozy
2024	960 000,00	7,50 %	15,95 %
2025	1 080 000,00	7,85%	14,20 %
2026	1 070 500,00	7,35%	9,48 %
2027	1 089 800,00	7,23 %	8,89 %
2028	1 149 800,00	7,51%	8,06 %
2029	570 000,00	3,95%	7,57 %
2030	700 000,00	4,24%	5,59 %

Jak wynika z powyższej tabeli Gmina posiada możliwości splat kredytów i pożyczek na najbliższe lata. W kolejnych latach nadal musi być zachowana równowaga w realizacji dochodów i wydatków bieżących.

Informacje finansowe za rok 2023

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem – 19,75 %

Wykonanie dochodów ogółem	30 265 414,50 zł
Wykonanie dochodów własnych	5 979 383,78 zł

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem – 36,66 %

Wykonanie - wydatki ogółem	30 596 532,10 zł
Wykonanie - wydatki majątkowe	11 195 304,72 zł

Wykonanie dochodów (w tym PIT, CIT)

Wykonanie dochodów ogółem, w tym:	30 265 414,50 zł
PIT	1 461 976,00 zł
CIT	68 098,00 zł

Wykonanie wydatków 83,40 %

Plan wydatków ogółem	36 683 939,17 zł
Wykonanie wydatków ogółem	30 596 532,10 zł

Wynik budżetu

Planowany wynik-Deficyt	-3 561 359,29 zł
Wykonanie Deficyt	- 331 117,60 zł

Dotacje majątkowe pozyskane z budżetu Unii Europejskiej i Budżetu Państwa -98,15 %

Plan	9 842 312,95 zł
Wykonanie	9 660 546,28 zł

Dochody z majątku – 96,01 %

Plan dochodów majątkowych	10 379 312,95 zł
Wykonanie dochodów	9 965 349,53 zł

Wysokość wydatków majątkowych w stosunku do planu – 79,84 %

Plan wydatków majątkowych	14 020 673,98 zł
Wykonanie wydatków	11 195 304,72 zł

Udział środków funduszu sołectkiego w wydatkach Gminy

Wykonanie wydatki ogółem	30 596 532,10 zł
Wykonane wydatki z funduszu sołectkiego	0,00

V

STAN MIENIA KOMUNALNEGO

Dane dotyczące przysługujących praw własności na dzień 31.12.2023 r.

GRUNTY MIENIA KOMUNALNEGO W GMINIE REJOWIEC FABRYCZNY

Grunty ogółem: 305,54 ha w tym:

Grunty orne – 60,55 ha

Sady – 0,05ha

Łąki trwałe – 23,84 ha

Pastwiska trwałe – 10,42 ha

Grunty rolne zabudowane – 0,30 ha

Grunty pod stawami – 0,87 ha

Grunty po rowami – 1,13 ha

Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych – 7,23 ha

Nieuzytki – 11,36 ha

Lasy – 2,58 ha

Tereny mieszkaniowe – 1,26 ha

Tereny przemysłowe – 1,05 ha

Inne tereny zabudowane – 6,90 ha

Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe – 2,32 ha

Tereny komunikacyjne – 0,30 ha

Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych – 0,19

Tereny różne – 1,19

Drogi – 174,00 ha

LOKALE MIESZKALNE

a) Mieszkaniowy zasób Gminy Rejowiec Fabryczny obejmuje 8 lokali mieszkalnych.

Lokale mieszkalne znajdują się w budynkach:

- a) Szkoła Podstawowa w Lisznie - 4 lokale
- b) Szkoła Podstawowa w Pawłowie - 1 lokal
- c) Niepublicznej Szkoły Podstawowej Kaniem - 2 lokale
- d) Budynek wielorodzinny w Krasnem (Wspólnota Mieszkaniowa Krasne) - 1 lokal

a) Struktura lokali mieszkaniowych jest następująca:

Lp.	Miejscowość	Pow. użytkowa w m ²	Liczba izb	Stan techniczny	Wyposażenie w instalacje	Rok budowy
1.	Liszno52/1	65,00	4	dobry	Instalacja elektryczna, co, wodno-kanalizacyjna	1935
2.	Liszno 52/2	47,40	3	dobry	Instalacja elektryczna, co, wodno-kanalizacyjna	1994
3.	Liszno 52/3	50,20	4	dobry	Instalacja elektryczna, co, wodno-kanalizacyjna	1994
4.	Liszno 52/4	39,70	2	dobry	Instalacja elektryczna, co, wodno-kanalizacyjna	1994
5	Kanie 33	67,00	3	dobry	Instalacja elektryczna, co, wodno-kanalizacyjna	1960
6	Kanie 33	61,30	3	dobry	Instalacja elektryczna, co, wodno-kanalizacyjna	1960
6	Pawłów, ul. Szkolna 4	66,15	3	dobry	Instalacja elektryczna, co, wodno-kanalizacyjna, gaz	1930
7	Krasne	17,30	2	dobry	Instalacja elektryczna, co, wodno-kanalizacyjna, gaz	1979

Lokale mieszkalne w budynku Szkoły Podstawowej w Pawłowie.

Najemca	Najemca
Powierzchnia Lokalu/kubatura	66,15 m ² x 3,40= 224,91 m ³
Wysokość czynszu	116,42 zł
Opłata za centralne ogrzewanie	213,92 zł (netto) 263,12 zł (brutto)
Razem czynsz i centralne ogrzewanie	<u>379,54 zł</u>

Lokale mieszkalne w budynku Szkoły Podstawowej w Lisznie.

Najemca	Najemca 1	Najemca 2	Użytkownik 3	Najemca 4
Powierzchnia Lokalu/kubatura	65,00 m ² x2,90=188,50m ³	47,40 m ² x 2,52 =119,44m ³	50,20 m ² x2,52 m=126,50 m ³	39,70 m ² x2,52m=100,04 m ³
Wysokość czynszu	114,40 zł	83,42 zł	88,35 zł	69,87 zł
Opłata za centralne ogrzewanie	483,46 zł (netto) 594,66 zł (brutto)	392,70 zł (netto) 483,02 zł (brutto)	409,33 zł (netto) 503,48 zł (brutto)	347,03 zł (netto) 426,85 zł (brutto)
Razem czynsz i centralne ogrzewanie	<u>709,06 zł</u>	<u>566,44 zł</u>	<u>591,83 zł</u>	<u>496,72 zł</u>

Lokale mieszkalne w budynkach mienia komunalnego w Kaniem i Wólce Kańskiej (budynki po byłych szkołach).

Najemca	<u>NAJEMCA 1</u>	<u>NAJEMCA 2</u>	<u>Stowarzyszenie Ekorozwoju Wsi Kanie</u>	<u>Stowarzyszenie Lepsze Jutro Wólka Kańska</u>
Powierzchnia lokalu	67,00 m ² x2,80= 187,6 m ³	61,30 m ² x3,35= 205,36 m ³	62,22 m ²	2668,57 m ³
Wysokość czynszu	117,92 zł.	107,88 zł.	Umowa użyczenia	Umowa użyczenia
Opłata za centralne ogrzewanie	442,55 zł (netto) 544,34 zł (brutto)	484,45 zł (netto) 595,88 zł (brutto)	387,63 zł	1 750,00 zł
Razem czynsz i centralne ogrzewanie	<u>662,26 zł</u>	<u>703,76 zł</u>	<u>387,63 zł</u>	<u>1 750,00zł</u>

LOKALE SOCJALNE

Struktura lokali socjalnych jest następująca:

Lp.	Miejscowość	Pow. użytkowa w m ²	Liczba izb	Stan techniczny	Wyposażenie w instalacje	Rok budowy
1	Gołąb	83,70	3	dobry	Instalacja elektryczna, co, wodno-kanalizacyjna	1954

OBIEKTY OŚWIATOWE

1. Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Pawłowie, ul. Szkolna 4;
2. Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Prymasa Tysiąclecia Wyszyńskiego w Lisznie, Liszno 52;
3. Filia Szkoły Podstawowej w Pawłowie – Oddział w Krasnem 31;
4. Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Kaniem, prowadzona przez Stowarzyszenie Ekorozwoju Wsi Kanie, Kanie 33;
5. Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Wólce Kańskiej, prowadzona przez Stowarzyszenie Lepsze Jutro, Wólka Kańska - Kolonia 1e;
6. Oddział Przedszkolny w Pawłowie;
7. Punkt Przedszkolny w Krasnem;
8. Punkt Przedszkolny w Lisznie.

OBIEKTY KULTURALNE – świetlice i place zabaw

1. Gminny Ośrodek Kultury im. Ryszarda Kapuścińskiego, Pawłów ul. Lubelska 23a;
2. Świetlica wiejska w budynku wielofunkcyjnym w Kaniem, Kanie 119f;
3. Świetlica wiejska w budynku wielofunkcyjnym w Wólce Kańskiej, Wólka Kańska 113;
4. Świetlica wiejska w Budynku wielofunkcyjnym w Gołębiu, Gołąb 20;
5. Świetlica wiejska w Budynku wielofunkcyjnym w Lisznie, Liszno 57;
6. Świetlica wiejska w Toruniu, Toruń 23A;
7. Świetlica wiejska w Krzywowoli, Krzywowola 23C;
8. Świetlica wiejska w Wólce Kańskiej – Kolonii, Wólka Kańska-Kolonia 32C;
9. Świetlica wiejska w Józefinie, Józefin 21A;
10. Świetlica wiejska w Zalesiu Kańskim, Zalesie Kańskie 31B;
11. Świetlica wiejska w Lisznie – Kolonii, Liszno-Kolonia 60B;
12. Świetlica wiejska w Zalesiu Krasieńskim, Zalesie Krasieńskie 2 ;
13. Świetlica wiejska w Kanie – Stacja, Kanie-Stacja ul. Spacerowa 1;

14. Świetlica wiejska w Leszczance, Leszczanka 25A;
15. Świetlica wiejska w Krasnem, Krasne 20A;
16. Park w Pawłowie;
17. Park w Gołębiu.

Place zabaw zostały urządzone w każdej miejscowości.

OBIEKTY OSP

1. Strażnica OSP w budynku wielofunkcyjnym w Kaniem, Kanie 119f;
2. Strażnica OSP w budynku wielofunkcyjnym w Wólce Kańskiej, Wólka Kańska 113.

OBIEKTY SPORTOWE

1. Boisko sportowe w Pawłowie;
2. Wielofunkcyjne boisko sportowe przy Szkole Podstawowej w Pawłowie;
2. Boisko sportowe w Krasnem;
3. Boisko sportowe w Kaniem;
5. Wielofunkcyjne boisko sportowe w Kaniem;
4. Boisko sportowe w Wólce Kańskiej;
5. Boisko sportowe w Gołębiu;
6. Boisko sportowe w Toruniu;
7. Boisko sportowe w Zalesiu Kańskim.

LOKALE UŻYTKOWE

Lp.	Nazwa /nazwisko imię	Położenie	Nr działki	Pow. lokalu w m ²	Rodzaj lokalu	Uwagi
1	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Janisz Elżbieta	Liszno	329	83,58	Użytkowy Ośrodek Zdrowia	
2	Kwiaciarnia w te pędy Soczyńska Izabela	Liszno	329	23,80	Użytkowy Kwiaciarnia	

BUDYNKI KOMUNALNE

związane z poborem i dostarczaniem wody, oczyszczaniem i odprowadzaniem ścieków

Lp.	Nazwa budynku	Lokalizacja	Powierzchnia użytkowa w m ²
1	Budynek technologiczny ujęcia wody	Wólka Kańska -Kolonia	25,10
2	Budynek technologiczny ujęcia wody	Liszno	114,70
3	Budynek technologiczny ujęcia wody	Pawłów	44,70
4	Budynek przepompowni strefowej wody	Pawłów	14,90
5	Budynek technologiczny oczyszczalni ścieków	Krasne	37,20
6	Przepompownia ścieków surowych	Krasne	18,50
7	1. Budynek technologiczny oczyszczalni ścieków 2. Budynek technologiczny	Pawłów Pawłów	197,40 46,20

DANE O ZMIANACH W STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Sprzedaż Mienia 2023 r.

Lp.	Działka Nr	Miejscowość	Powierzchnia	Cena sprzedaży	Nr AN/ data
1	316/17	Kanie - Stacja	0,1037 ha	27 300,00	Rep. A Nr 305/2023 z 26.01.2023
2	316/18	Kanie - Stacja	0,1005 ha	26 500,00	Rep. A Nr 312/2023 z 26.01.2023
3	1234/21	Pawłów	1,0000 ha	176 300,00	Akt warunkowy Rep. A Nr 1190/2023 z 21.02.2023 Przeniesienie własności AN Rep. A Nr 2129/2023 z 28.03.2023
4	1091	Pawłów	0,0991 ha (udział ½)	3 300,00	Rep. A Nr 1512/2023 z 10.05.2023 r.
5	316/14	Kanie - Stacja	0,1100 ha	29 600,00	Rep. A Nr 2176/2023 z 26.06.2023 r.
6	132	Józefin	0,1198 ha	2 100,00	Rep. A Nr 2952/2023 z 30.08.2023 r.
7	316/8	Kanie - Stacja	0,1040 ha	28 300,00	Rep. A Nr 3274/2023 z 25.09.2023 r.
8	316/9	Kanie - Stacja	0,1030 ha	28 300,00	Rep. A Nr 3274/2023 z 25.09.2023 r.
9	316/10	Kanie - Stacja	0,1061 ha	28 800,00	Rep. A Nr 3274/2023 z 25.09.2023 r.
ŁĄCZNIE			1,8462 ha	350 500,00	

Nabycia Mienia do zasobu 2023 r.

Lp.	Działka Nr	Miejscowość	Powierzchnia	Cena nabycia	Nr AN/ data
1	224	Kanie-Stacja	1,5091 ha	160 000,00	Rep A nr 1264/2023 z dnia 19.04.2023 r.
ŁĄCZNIE			1,5091 ha	160 000,00	

Podstawą prawną gospodarowania nieruchomościami komunalnymi jest Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Rejowiec Fabryczny, przyjęty Zarządzeniem Nr 18.2022 Wójta Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 01.03.2022 r. Obowiązek sporządzenia ww. planu wynika z art. 25 ust. 2 i ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z art. 24 ust. 1 ww. ustawy do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Rejowiec Fabryczny opracowany został na lata 2022 – 2024.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości nakreśla główne kierunki i działania związane z gospodarowaniem mieniem Gminy. Przyjęto założenie, że w stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygnięcia o sposobie i formie zagospodarowania będą zapadały indywidualnie. Gminny zasób nieruchomości będzie wykorzystywany zgodnie z ustaleniami wynikającymi z uchwał budżetowych na poszczególne lata, w oparciu o przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami, Kodeksu cywilnego oraz podejmowanymi uchwałami związanymi z gospodarowaniem nieruchomościami.

Plan gospodarowania przewiduje kontynuację dotychczasowych umów dzierżawy i najmu, oraz zawieranie nowych umów na podstawie składanych wniosków.

Gmina Rejowiec Fabryczny gospodaruje zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, uwzględniając w pierwszej kolejności potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych. Gminny zasób nieruchomości wykorzystywany jest na cele rozwojowe gminy.

Ze sprzedaży wyłączeniu podlegają nieruchomości niezbędne do realizacji zadań własnych Gminy, w szczególności grunty i obiekty użyteczności publicznej oraz nieruchomości niezbędne do realizacji gminnych inwestycji.

Realizacja programu zagospodarowania nieruchomości będzie następowała zgodnie z wiążącymi organ wykonawczy ustaleniami, wynikającymi z obowiązujących przepisów prawa.

Uchwałą Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 27 września 2019 r. został uchwalony wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2020-2024. Opracowanie planu remontów i modernizacji zasobu mieszkaniowego gminy pozwoli na wytyczenie zasadniczych kierunków działań prowadzących do optymalizacji

i racjonalizacji wydatkowania ograniczonych środków finansowych, jakie gmina może przeznaczyć na ten cel. Wykonanie przewidzianych w niniejszym programie działań pozwala na skuteczne zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy Rejowiec Fabryczny, będących lokatorami mieszkań komunalnych.

ŚRODOWISKO

Plan gospodarki niskoemisyjnej

„Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Rejowiec Fabryczny” przyjęty został uchwałą Nr XI/73/2015 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 16 października 2015 r. Trzon dokumentu stanowi bazowa inwentaryzacja emisji dwutlenku węgla, w wyniku której określono ilość zużytej energii i emisji CO₂ w roku 2009. W Planie gospodarki niskoemisyjnej określono wizję Gminy Rejowiec Fabryczny w działaniach na rzecz gospodarki niskoemisyjnej opracowaną na podstawie diagnozy stanu obecnego: Rejowiec Fabryczny gminą o zrównoważonej i zintegrowanej gospodarce energetycznej, wykorzystującej odnawialne źródła energii, dążącej do redukcji zużycia energii oraz emisji dwutlenku węgla o 20% w perspektywie do 2020 r. Plan działań na rzecz niskoemisyjnej gospodarki w Gminie Rejowiec Fabryczny został opracowany w perspektywie do 2020 r. Dla każdego z planowanych działań wskazano zakres odpowiedzialności, harmonogram w odniesieniu do lat, oszacowano koszty realizacji przedsięwzięć, wskazano możliwe źródła finansowania i przyjęto wskaźniki monitorowania realizacji założonych celów. W ramach Planu wspierane będą wszystkie działania, mające na celu zmniejszenie emisji dwutlenku węgla.

Zadania planowane do realizacji przez Gminę Rejowiec Fabryczny (działania inwestycyjne):

1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (Gminny Ośrodek Kultury w Pawłowie, Szkoła Podstawowa w Pawłowie, Przedszkole w Pawłowie, Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Wólce Kańskiej, Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Kaniem, Budynek Urzędu Gminy). W ramach działania planowana jest termo-modernizacja, częściowa przebudowa, wymiana źródeł ciepła, wymiana/modernizacja instalacji wewnętrznej, wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych.
2. Kolektory słoneczne na budynkach użyteczności publicznej. W ramach działania planowany jest montaż kolektorów słonecznych na budynkach: Gminnego Ośrodka Kultury w Pawłowie, Szkoły Podstawowej w Pawłowie, Przedszkola w Pawłowie, Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Wólce Kańskiej, Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Kaniem, Budynku Urzędu Gminy.

3. Termomodernizacja budynków mieszkalnych – komunalnych. W ramach działania została zaplanowana termomodernizacja oraz wymian źródeł ciepła w budynkach komunalnych administrowanych przez Gminę.

4. Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego. Zaplanowana została modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne, rozbudowa oświetlenia ulicznego z wykorzystaniem energooszczędnych lamp oświetleniowych, wykorzystanie OZE do oświetlania lamp, montaż urządzeń do inteligentnego sterowania oświetleniem.

5. Wymiana źródeł światła w Urzędzie Gminy i jednostkach podległych. Zadanie polegało będzie na wymianie źródeł światła na energooszczędne.

6. Zakup lub wymiana urządzeń w Urzędzie Gminy i jednostkach podległych. W ramach zadania przewidziana jest stopniowa wymiana urządzeń wchodzących w skład wyposażenia stanowisk pracy w miarę zużywania się sprzętu dotychczas wykorzystywanego na urządzenia, które charakteryzują się niskim zużyciem energii i niskimi kosztami eksploatacji.

W ramach realizacji działań zmierzających do racjonalnego gospodarowania energią w Gminie Rejowiec Fabryczny i zmniejszenia emisji dwutlenku węgla zaplanowano również zadania realizowane przez mieszkańców Gminy:

1. Poprawa efektywności energetycznej obiektów mieszkalnych. Działanie polegało będzie na: ociepleniu obiektów, wymianie okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, przebudowie systemów grzewczych, systemów wentylacji i klimatyzacji, budowie lub modernizacji wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidacji dotychczasowych źródeł ciepła, wykorzystania technologii OZE w budynkach, instalacji systemów chłodzących.

2. Modernizacja przedsiębiorstw i placówek usługowych w kierunku energooszczędnych. Zadanie przyczyni się do poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstw i placówek poprzez: wprowadzenie energooszczędnych technologii produkcji, modernizację energetyczną budynków, inwestycje we własne instalacje OZE oraz efektywniejsze energetycznie linie produkcyjne, wprowadzanie systemów zarządzania energią.

W Planie gospodarki niskoemisyjnej zaplanowano również realizację przedsięwzięć z zakresu mobilności i powiązań komunikacyjnych:

1. Budowa ścieżek rowerowych i szlaków rowerowych.

W Planie gospodarki niskoemisyjnej założono ponadto prowadzenie działań pozainwestycyjnych tj. akcji informacyjnych i szkoleniowych dla pracowników Urzędu, promocji energooszczędnych urządzeń i rozwiązań w gospodarstwach domowych, lekcji edukacyjnych dotyczących oszczędności energii oraz korzyści płynących z efektywnych energetycznie zachowań, promocji „zielonych” zamówień publicznych, promocji ruchu rowerowego, uwzględnienie w zapisach

miejskowych planów zagospodarowania przestrzennego zaopatrzenia w energię ciepłą z wykorzystaniem indywidualnych źródeł ciepła na paliwa niskoemisyjne lub paliwa stałe z wykorzystaniem wysokosprawnych kotłów oraz organizację punktu konsultacyjnego w Urzędzie Gminy gdzie będzie można uzyskać porady w zakresie planowanych przez mieszkańców inwestycji związanych z termomodernizacją budynków.

Część zadań zaplanowanych do realizacji w ramach „Planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Rejowiec Fabryczny” jest na etapie realizacji bądź już została zakończona. W 2015 r. rozpoczęła się realizacja projektu „Tereny inwestycyjne Gminy Rejowiec Fabryczny”, w ramach którego uzbrojone zostały tereny inwestycyjne. Ponadto w ramach projektu w 2019 r. wybudowany został ciąg pieszo – rowerowy wraz z energooszczędnym oświetleniem oraz przebudowana została ulica Bednarska. Natomiast w 2020 r. wybudowany został odcinek sieci kanalizacyjnej o długości 0,87 km. W 2019 r. zakończono realizację zadania polegającego na Przebudowie Gminnego Ośrodka Kultury w Pawłowie. W 2019 r. zrealizowano również termomodernizację budynku urzędu wraz z wymianą oświetlenia oraz montażem fotowoltaiki. W 2019 r. na 351 budynkach mieszkalnych na terenie gminy zamontowane zostały także kolektory słoneczne.

Program ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywa do roku 2030

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych.

W 2022 r. rozpoczęto prace nad opracowaniem Programu ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny. Dnia 24 lutego 2022 r. Rada Gminy Rejowiec Fabryczny podjęła uchwałę Nr XXXIII/224/2022 w sprawie przystąpienia do opracowania „Programu ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywa do roku 2030” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywa do roku 2030”. Następnie projekt dokumentu pn. „Program ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2030” został pozytywnie zaopiniowany przez Zarząd Powiatu w Chełmie uchwałą Nr 823/2022 z dnia 13 czerwca 2022 r. Gmina Rejowiec Fabryczny uchwaliła „Program ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do 2030 roku” uchwałą Nr XXXVII/251/2022 z dnia 28 lipca 2022 r.

„Program ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2030” został przygotowany w celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego w gminie, minimalizacji negatywnego wpływu zanieczyszczeń na poszczególne komponenty środowiska i jego całość, racjonalne gospodarowanie jego zasobami oraz ochronę jego walorów. Program uwzględnia cele sformułowane na poziomie lokalnym oraz przyjęte w dokumentach strategiczno-planistycznych

na poziomie krajowym i regionalnym, ze szczególnym uwzględnieniem *Polityki ekologicznej państwa 2030* i *Programu ochrony środowiska dla województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027* oraz będącego w zaawansowanym stadium realizacji *Programu ochrony środowiska dla powiatu chełmskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024*. Podstawą wszelkich działań będzie *Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej* również w kontekście korzystania ze środków Unii Europejskiej w kolejnej perspektywie finansowej. Opracowanie uwzględnia także cele i zobowiązania na szczeblu międzynarodowym, w tym cele polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej do 2030 oraz cele zrównoważonego rozwoju sformułowane w Agendzie 2030, zgodnie z gradacją celów przyjętych w obowiązującym Programie ochrony środowiska dla województwa lubelskiego. Jednocześnie przyjęte cele determinowane są także wymogami formalnymi wynikającymi z przepisów prawa określających standardy jakości środowiska dla poszczególnych obszarów interwencji.

„Program ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2030” przedstawia diagnozę stanu środowiska przyrodniczego, identyfikuje główne problemy oraz formułuje cele i zadania niezbędne do realizacji we wskazanych obszarach interwencji. Celem głównym programu jest realizacja polityki ochrony środowiska na szczeblu lokalnym, zgodnie z dokumentami strategicznymi i programami sektorowymi poziomu krajowego i regionalnego oraz gminnymi. Program ochrony środowiska powinien być podstawowym narzędziem zarządzania środowiskiem, które wykorzystuje dostępne w tym zakresie działania i dokumenty odnoszące się do ochrony środowiska przyrodniczego w jednostce terytorialnej.

W Programie wskazano powiązania przyjętych celów środowiskowych z celami sformułowanymi w dokumentach strategicznych rangi krajowej, wojewódzkiej, powiatowej i gminnej. Przyjęte do realizacji w ramach POŚ kierunki działań dotyczą:

1. poprawy jakości powietrza atmosferycznego:

- zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego;
- minimalizacji oddziaływań transportu na jakość powietrza atmosferycznego i klimat;

2. poprawy klimatu akustycznego:

- ograniczenia emisji hałasu komunikacyjnego;

3. ochrony ludności przed zagrożeniami pól elektromagnetycznych:

- utrzymania dotychczasowego stanu braku zagrożeń dla środowiska i mieszkańców ze strony pola elektromagnetycznego;

4. poprawy jakości wód i ich ochrony:

- osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych i niepogorszenia - podziemnych;
- monitoringu jakości wód;

5. uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej:

- rozwoju infrastruktury wodno-ściekowej;
- działań informacyjnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej;
- zapobiegania zagrożeniom powodziowym;

6. racjonalnego gospodarowania zasobami geologicznymi:

- racjonalnej eksploatacji i gospodarowania złożami surowców mineralnych oraz prowadzenia działań naprawczych w zakresie rekultywacji obszarów zdegradowanych;

7. ochrony gleb:

- racjonalnego gospodarowania glebami i ich uprawy;

8. rozwoju systemu gospodarki odpadami:

- zapewnienia właściwej obsługi mieszkańców w zakresie odbioru odpadów;
- działań administracyjnych i kontrolnych w zakresie gospodarki odpadami;

9. ochrony zasobów przyrodniczych:

- zrównoważonego gospodarowania zasobami przyrodniczymi;

10. przeciwdziałania powstaniu poważnym awariom:

- zapobiegania poważnym awariom przemysłowym oraz minimalizacji skutków w razie ich wystąpienia.

Cele, kierunki interwencji oraz zadania przyjęte w „Programie ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2030” wynikają z opisanych w dokumencie potencjałów, stanów poszczególnych komponentów środowiska oraz zagrożeń i problemów wskazanych dla omawianych 10 obszarów interwencji. Zadania przyjęte do realizacji na szczeblu gminnym powiązane są z krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi celami środowiskowymi sformułowanymi w dokumentach strategicznych i programowych.

W „Programie ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2030” ujęte zostały następujące projekty o charakterze inwestycyjnym:

1. Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza:

a) montaż paneli fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych w Gminie Rejowiec Fabryczny,

b) modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny,

c) termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny,

d) wyznaczenie i oznakowanie szlaku rowerowego przez teren Gminy Rejowiec Fabryczny

wraz z budową małej infrastruktury - „Szlakiem historii Gminy Rejowiec Fabryczny”.

2. Obszar interwencji: Zagrożenie hałasem:

- a) przebudowa dróg gminnych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny,
- b) budowa drogi wraz z oświetleniem na obszarze terenów inwestycyjnych, tworzącej istotny element zintegrowanych inwestycji infrastrukturalnych,
- c) zaprojektowanie i budowa sali gimnastycznej z zapleczem przy Szkole Podstawowe w Pawłowie,
- d) zaprojektowanie i budowa kompleksu boisk sportowych przy Szkole Podstawowej w Lisznie,
- e) utworzenie Rejowieckiego Parku Przemysłowego wraz z budową nowoczesnego terminalu przeładunkowego w Zawadówce.

3. Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami:

- a) budowa zbiornika małej retencji Poczekajka,
- b) modernizacja infrastruktury wodnej na terenie gminy,

4. Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa:

Modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej na terenie gminy,

- a) zaprojektowanie i budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Liszno oraz kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Liszno i Kanie-Stacja,
- b) uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w miejscowości Pawłów, Krasne, Kanie-Stacja, Liszno, Kanie,

5. Obszar interwencji: Zasoby geologiczne:

- a) rewitalizacja obszarów zdegradowanych,

6. Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:

- a) budowa i wyposażenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Pawłów,

7. Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze:

- a) ponowne wytyczenie i rewitalizacja ścieżki edukacyjnej „Kotlina Pawłowa”.

Część zadań zaplanowanych do realizacji w ramach „Programu ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do 2030 roku” jest na etapie realizacji.

Gospodarka wodna i ściekowa.

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny znajdują się trzy ujęcia wody:

1. Ujęcie wody w miejscowości Liszno składające się z dwóch studni wierconych o głębokości 60 m każda. Wydajność dobową ujęcia wynosi 400 m³.
2. Ujęcie wody w miejscowości Pawłów składające się ze studni wierconej o głębokości 70 m. Wydajność dobową ujęcia wynosi 300 m³.
3. Ujęcie wody w miejscowości Wólka Kańska – Kolonia składające się z dwóch studni wierconych o głębokości 70 m oraz 52 m. Wydajność dobową ujęcia wynosi 300 m³.

Ujęcia zaopatrują w wodę 100% ludności gminy. Wszystkie miejscowości na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny przyłączone są do sieci wodociągowej. Długość sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 81,70 km.

Gmina Rejowiec Fabryczny posiada dwie oczyszczalnie ścieków:

1. Oczyszczalnia ścieków w miejscowości Pawłów o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 900 oraz wydajności dobowej 100 m³.
2. Oczyszczalnia ścieków w miejscowości Krasne o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 250 oraz wydajności dobowej 50 m³. Oczyszczalnia ścieków w Krasnem została rozbudowana w 2023 roku.

Do sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy podłączone są dwie miejscowości: Pawłów oraz Krasne. Z sieci kanalizacji o długości 23,92 km korzysta około 40% mieszkańców gminy.

Na terenach zabudowy rozproszonej mieszkańcy odprowadzają ścieki do przydomowych oczyszczalni ścieków (290 szt.) oraz zbiorników bezodpływowych – szamb (467 szt.).

Ponadto na podstawie Uchwały Rady Gminy Rejowiec Fabryczny w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny, mieszkańcy mają możliwość uzyskania dofinansowania w wysokości 50 % udokumentowanych kosztów na zakup i montaż przydomowej oczyszczalni ścieków, jednak nie więcej niż 4 000 zł., a od 2023 r. 6 000 zł. Warunkiem uzyskania dofinansowania jest złożenie wniosku do Wójta Gminy Rejowiec Fabryczny, a następnie podpisanie umowy, przed przystąpieniem do realizacji przedsięwzięcia. Od 2017 roku z dofinansowania skorzystało 32 gospodarstwa domowe z terenu gminy. Łączna kwota dofinansowania ze środków budżetu gminy wyniosła 132 052,51 zł.

Gospodarka odpadami

Gmina Rejowiec Fabryczny realizuje zadania z zakresu gospodarki odpadami wynikające z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023, poz. 1469 z późn. zm.). W 2023 roku odpady z terenu Gminy Rejowiec Fabryczny odbierało Przedsiębiorstwo MK PROGRESSO, Strupin Łanowy 12, 22-100 Chełm. W 2023 roku systemem gospodarowania odpadami objętych było 1352 nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Naliczenie za 2023 roku wynosiło 578 956,00 zł. Koszt systemu gospodarowania odpadami (w tym odbiór odpadów, wynagrodzenia pracowników, aktualizacja oprogramowania, przesyłki i opłaty) poniesiony przez Gminę wyniósł 691 487,43 zł.

Łączna ilość zebranych odpadów w 2023 roku wyniosła 645,62 tony.

Ponadto w 2023 trwały prace budowlane na terenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Pawłowie.

Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny funkcjonują 3 Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych – OSP Pawłów, OSP Kanie, OSP Wólka Kańska. Aktywne są dwie jednostki- OSP Kanie oraz OSP Wólka Kańska. OSP Kanie należy do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, posiada 60 członków, w tym 16 kobiet tworzących drużynę kobiecą. Do OSP Wólka Kańska należy 30 strażaków. Obie jednostki są dobrze wyposażone w sprzęt ratowniczo-gaśniczy i obie posiadają remizy strażackie. W 2023 roku OSP Kanie wzięło udział w 50 akcjach ratowniczo- gaśniczych, a OSP Wólka Kańska w 5.

Jednostki OSP w 2023 pozyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych na zakup specjalistycznego sprzętu oraz wyposażenia osobistego strażaków.

Jednostka OSP Kanie otrzymała 4 000,00 z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na wyposażenie osobiste strażaków i zakup sprzętu oraz 3 200,00 zł na doposażenie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej OSP Kanie. Ponad to otrzymała dotację 15 000,00 zł z WFOŚiGW w Lublinie, 51 000,00 zł z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na zakup umundurowania specjalnego, 3 000,00 zł z Nadleśnictwa Chełm, 3 000,00 zł z Nadleśnictwa Krasnystaw, 5 000,00 zł w ramach mikro dotacji ze Stowarzyszenia Promenada S-12.

Jednostka OSP Wólka Kańska w 2023 roku otrzymała dotację z MSWiA w kwocie 3 200,00 zł z przeznaczeniem na zakup sprzętu specjalistycznego oraz 15 000,00 zł z WFOŚiGW w Lublinie

W 2023 r. Jednostka OSP Pawłów otrzymała dotację z WFOŚiGW w Lublinie w wysokości 15 000,00 zł oraz 3 000,00 zł z Nadleśnictwa Chełm.

VII

INWESTYCJE

Modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny – Etap II

Część 3 – Modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Krasne

Zadanie zrealizowano w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Realizacja trwała w okresie czerwiec 2022 r. – październik 2023 r.

Całkowity koszt wykonania tej części zadania to 672 000,00 zł

Dofinansowanie pokryło całą kwotę.

Wykonawcą była firma Ekoservispol Sp. z o.o. z Nowego Targu.

W ramach tej części inwestycji wykonano sieć kanalizacyjną w postaci sieci tłocznej z rur PE DN110 na działce nr 220 w miejscowości Krasne. Rurociąg ma służyć odprowadzaniu oczyszczonych ścieków z terenu oczyszczalni. Wykonawca dokonał również wymiany 2 szt. pomp do ścieków surowych, zamontował przepompownię ścieków oczyszczonych oraz dokonał montażu niezbędnej instalacji i urządzeń technicznych.

Przebudowa dróg gminnych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny

Zadanie zrealizowano w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Realizacja trwała w okresie sierpień 2022 r. – czerwiec 2023 r.

Całkowity koszt zadania to 8 759 261,87 zł

Dofinansowanie wyniosło 7 351 000,00 zł

Wkład własny gminy to 1 408 261,87 zł

Wykonawcą było konsorcjum firm PREF - BET Wytwórnia Mas Bitumicznych, Betonu i Prefabrykatów Sp. z o.o. z Pawłowa i B.G. Construction Sp. z o.o. z Wólki Tarnowskiej

Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Krasne

W ramach zadania przebudowano drogę nr 115761L znajdującą się na działkach nr 77, 9, 54, 45 w miejscowości Krasne. Długość przebudowanej drogi wynosi 2 641 m. Zadanie polegało na wykonaniu poszerzeń, konstrukcji drogi i ułożeniu nawierzchni bitumicznej. Wykonano również pobocza, zjazdy i nowe oznakowanie. W ramach zadania usunięto również kolizję sieci energetycznej niskiego napięcia.

Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kanie i Zalesiu Kańskim

Zadanie polegało na przebudowie drogi nr 115744L na działkach nr 685 w Kaniem i 22 w Zalesiu Kańskim. Przebudowano 1 197 m drogi. Wykonano nową konstrukcję, ułożono nawierzchnię bitumiczną, przebudowano pobocza i ustawiono oznakowanie. Na potrzeby zadania usunięto kolizję z siecią niskiego napięcia.

Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kanie-Stacja

W ramach zadania wykonano przebudowę ul. Łąkowej o numerze 115780L znajdującej się na działce nr 226 w miejscowości Kanie-Stacja. Zadanie polegało na wykonaniu nowej konstrukcji i ułożeniu nawierzchni bitumicznej na długości 941 m. Wykonano pobocza, zjazdy i ustawiono oznakowanie. Dodatkowo przebudowano przepusty znajdujące się pod drogą.

Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Liszno i Liszno-Kolonia

Zadanie polegało na przebudowie drogi nr 122451L na działce nr 141 w miejscowości Liszno-Kolonia i 115773L na działce nr 782 w Lisznie o łącznej długości 907 m. Przed rozpoczęciem prac usunięto kolizję z siecią energetyczną niskiego napięcia, a następnie wykonano nową konstrukcję drogi i ułożono nawierzchnię bitumiczną. Wykonano pobocza, zjazdy i nowe oznakowanie. Dodatkowo ustawiono oświetlenie hybrydowe z panelem solarnym i turbiną wiatrową.

Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kanie-Stacja i Wólka Kańska-Kolonia

W ramach zadania przebudowano drogę nr 115768L znajdującą się na działkach nr 60 w miejscowości Kanie-Stacja i 351/1 w Wólce Kańskiej-Kolonii o długości 1 588 m. Wykonano poszerzenia, konstrukcję i ułożono nawierzchnię bitumiczną. Przebudowano zjazdy, pobocza i ustawiono oznakowanie. Na potrzeby zadania usunięto kolizje z sieciami energetycznymi niskiego i wysokiego napięcia. Dodatkowo ustawiono oświetlenie hybrydowe z panelem solarnym i turbiną wiatrową.

Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Pawłów – Etap I

Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Inwestycja została rozpoczęta w styczniu 2023 r., a etap I zakończono we wrześniu 2023 r.

Całkowita wartość etapu I: 1 798 037,04 zł

Dofinansowanie: 1 618 233,33 zł

Wkład własny gminy: 179 803,71 zł

Wykonawca firma PREF-BET z Pawłowa w ramach I etapu inwestycji zamontowała obiekt socjalno-biurowy i wagę samochodową, wykonała zbiornik bezodpływowy na wody opadowe i roztopowe, wykonała instalacje elektryczne i wszystkie przyłącza oraz zbudowała ogrodzenie i przygotowała podłoże pod nawierzchnię z kostki brukowej.

Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego przy Szkole Podstawowej w Lisznie – Etap I

Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Inwestycja została rozpoczęta w marcu 2023 r., a etap I zakończono w grudniu 2023 r.

Całkowita wartość etapu I: 1 050 062,30 zł

Dofinansowanie: 712 796,30 zł

Wkład własny gminy: 337 266,00 zł

Wykonawcą została firma RAD-BUD Wiesław Radziejowski z Radomia.

W ramach I etapu wykonano część ogrodzenia, przeprowadzono prace rozbiórkowe, wycięto drzewa z placu budowy i zrobiono roboty przygotowawcze pod nawierzchnię boisk: trawiastego, wielofunkcyjnego i boiska do piłki plażowej oraz podłoże betonowe pod bieżnię. Zostały również zamontowane słupy do piłkochwyłów, a przy boisku trawiastym stanęły trybuny oraz wiaty dla piłkarzy.

VIII

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY REJOWIEC FABRYCZNY NA LATA 2016-2023

Opracowanie Lokalnych Programów Rewitalizacji związane jest z wprowadzeniem ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. Powstała ona w odpowiedzi na narastające problemy społeczne i wynikające z nich dysproporcje. Rewitalizacja ma na celu pobudzić do rozwoju obszary zdegradowane i dzięki temu wyeliminować problemy społeczne oraz zniwelować dysproporcje między obszarami słabiej rozwiniętymi.

Gmina Rejowiec Fabryczny opracowała Lokalny Program Rewitalizacji na podstawie ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016, poz. 446) oraz Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministerstwa Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 roku.

Zaprezentowane w tym rozdziale cele i kierunki działań mają na celu eliminację zdiagnozowanych problemów obszaru rewitalizacji. Sformułowane zostały przy aktywnym udziale społeczeństwa: ankiety, zbieranie uwag ustnych, przeprowadzenie spacerów badawczych. Odbyły się również spotkania z sołtysami poszczególnych miejscowości, na których konsultowano wybór projektów do realizacji.

Główny cel Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2016-2023:

Wyprowadzenie obszarów zdegradowanych, objętych rewitalizacją ze stanu kryzysowego oraz poprawa warunków rozwoju społeczno-gospodarczego dzięki eliminacji zjawisk kryzysowych. Realizacja celu wpłynie kompleksowo na poprawę sytuacji na obszarach zdegradowanych oraz przyczyni się do rozwoju Gminy Rejowiec Fabryczny w wielu aspektach, m.in. społecznym, kulturowym, gospodarczym, turystycznym, urbanistycznym.

W sferze gospodarczej najwięcej problemów występuje w miejscowościach: Krasne, Krzywowola, Leszczanka, Liszno, Liszno-Kolonia, Pawłów, Zalesie Kańskie, Zalesie Krasieńskie, Wólka Kańska, Toruń.

Obszar zdegradowany został ustalony na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny w obrębie miejscowości Pawłów, Krasne, Liszno, Wólka Kańska. Obszar zdegradowany wybrany został

na podstawie wskaźników przedstawionych w zestawieniu. Jako obszar zdegradowany sklasyfikowano te sołectwa, które w sferze społecznej osiągnęły wynik odbiegający od średniej dla gminy w co najmniej trzech wskaźnikach, oraz w sferze gospodarczej w co najmniej dwóch.

Obszar rewitalizacji wyznacza się z obszaru zdegradowanego. Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny koncentracja negatywnych zjawisk we wszystkich sferach występuje głównie na terenie sołectwa Pawłów. Ponadto miejscowość ta stanowi źródło lokalnego potencjału. Jest to największe sołectwo Gminy Rejowiec Fabryczny zajmujące powierzchnię 25,57 % terenu całej gminy. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar rewitalizacji nie może przekraczać 20% powierzchni całej gminy. Wobec tego konieczne jest wyodrębnienie z miejscowości Pawłów obszaru rewitalizacji. Całkowita powierzchnia miejscowości Pawłów wynosi 2245,44 m, w tym lasy 1 085,26 m. Tereny leśne stanowią grunty niezamieszkałe, dlatego też wykluczenie ich z obszaru rewitalizacji nie spowoduje konieczności pozyskiwania nowych danych. Powierzchnia sołectwa Pawłów, po odjęciu powierzchni terenów leśnych wynosi 1 160,18 m, co stanowi 13,21 % powierzchni Gminy.

Sołectwo Pawłów, jako obszar zdegradowany zostało zarekomendowane przez sołtysów Gminy Rejowiec Fabryczny. Jest to teren mający istotne znaczenie dla rozwoju lokalnej społeczności.

Główne projekty rewitalizacyjne na obszarze zdegradowanym:

- Przebudowa Gminnego Ośrodka Kultury w Pawłowie – zadanie zrealizowane
- Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Pawłowie – zadanie zrealizowane
- Dopuszczenie terenów inwestycyjnych w miejscowości Pawłów: budowa ścieżki rowerowej, oświetlenia, sieci kanalizacyjnej – zadanie zrealizowane
- Budowa sieci kanalizacyjnej na ulicy Lubelskiej, Pastownie w m. Pawłów, długość 5 586 m. – zadanie zrealizowane
- Przebudowa drogi w miejscowości Józefin – zadanie zrealizowane
- Przebudowa drogi w miejscowości Liszno – zadanie zrealizowane
- Modernizacje dróg gminnych w miejscowości Pawłów, Kanie-Stacja, Kanie, Liszno, Toruń – zadanie w trakcie realizacji
- Budowa i modernizacja chodników w miejscowości Pawłów, Krasne, Wólka Kańska, Liszno - zadanie w trakcie realizacji
- Dopuszczenie świetlic w miejscowości Kanie-Stacja, Wólka Kańska, Józefin, Kanie, Gołąb, Krzywowola, Zalesie Kańskie, Toruń – zadanie realizowane w sposób ciągły
- Dopuszczenie placu zabaw w miejscowości Kanie-Stacja, Gołąb, Zalesie Kańskie, Zalesie Kraszeńskie – zadanie realizowane w sposób ciągły
- Budowa zbiornika wodnego w celach turystyczno-rekreacyjnych na terenie miejscowości Kanie.
- Modernizacja boiska sportowego na terenie miejscowości Kanie-Stacja.

- Wdrożenie w B.G. CONSTRUCTION nowej usługi układania nawierzchni drogowych z zastosowaniem mieszanki SMA 16 JENA z asfaltem specjalnym do technologii na ciepło dzięki wdrożeniu zakupionych wyników prac B+R – projekt realizowany przez podmiot prywatny.
- Zespół Szkół w Pawłowie- szkoła kompetencji i kreatywności- projekt realizowany przez Zespół Szkół w Pawłowie.
- Przeciwdziałanie alkoholizmowi i zjawiskom patologii społecznych występujących na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny- GKRPA, Klub KROKUS, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Rejowiec Fabryczny – zadanie realizowane w sposób ciągły
- Zachowanie dziedzictwa kulturowego, rozwój aktywności lokalnej społeczności – projekty realizowane przez Stowarzyszenie Rozwoju na Rzecz Gminy Rejowiec Fabryczny „Aktywni”, Stowarzyszenie Przyjaciół Pawłowa, Koła Gospodyń Wiejskich – zadanie realizowane w sposób ciągły
- Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym poprzez funkcjonowanie Niepublicznych Szkół Podstawowych w Kaniem i Wólce Kańskiej;- Stowarzyszenie na Rzecz Eko Rozwoju Wsi Kanie, Stowarzyszenie Lepsze Jutro.
- Od Szkolenia do Zatrudnienia- projekt YEI realizowany przez Lubelską Wojewódzką Komendę Ochotniczych Hufców Pracy w Lublinie oraz Młodzieżowe Centrum Kultury w Rejowcu Fabrycznym – przygotowanie osób młodych do podjęcia pierwszej pracy.

Obecnie Gmina Rejowiec Fabryczny jest w trakcie przygotowywania Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2024-2029.

IX POLITYKA SPOŁECZNA

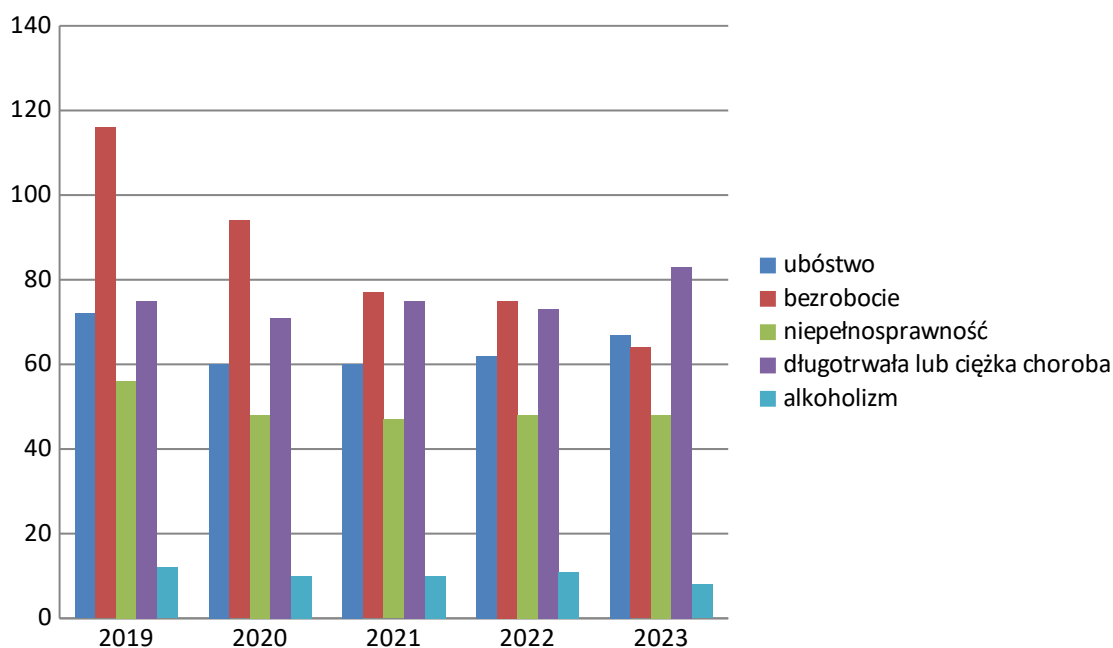
Zadania dotyczące szeroko rozumianej polityki społecznej w gminie Rejowiec Fabryczny realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny jako samorządowa jednostka organizacyjna. Naczelnym celem działań Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w ich wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz zapobieganie powyższym sytuacjom poprzez podejmowanie wszechstronnych działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec

Fabryczny w 2023r. w ramach ustawy o pomocy społecznej objętych było 190 osób, którym przyznano decyzją świadczenia (325 osób w rodzinach) co stanowiło 4,77% wszystkich mieszkańców gminy. Struktura świadczeniobiorców wg kryterium podstawowej **dysfunkcji uzasadniającej przyznanie pomocy przedstawiona zostaje poniżej w tabeli**, jednak w wielu sytuacjach występuje po kilka dysfunkcji równocześnie, pogłębiających problemy w rodzinach i wymagających wielopłaszczyznowej współpracy przy ich rozwiązywaniu.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym:	
			NA WSI 1)	
0		1	2	3
UBÓSTWO	1	67	67	148
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	21	21	103
w tym (z wiersza 4):	5	17	17	89
potrzeba ochrony wielodzietności				
BEZROBOCIE	6	64	64	169
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	48	48	85
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	83	83	175
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	48	48	108
w tym (z wiersza 9):	10	7	7	23
rodziny niepełne				
rodziny wielodzietne	11	3	3	16
PRZEMOC DOMOWA	12	1	1	5

ALKOHOLIZM	13	8	8	13
NARKOMANIA	14	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	15	3	3	5

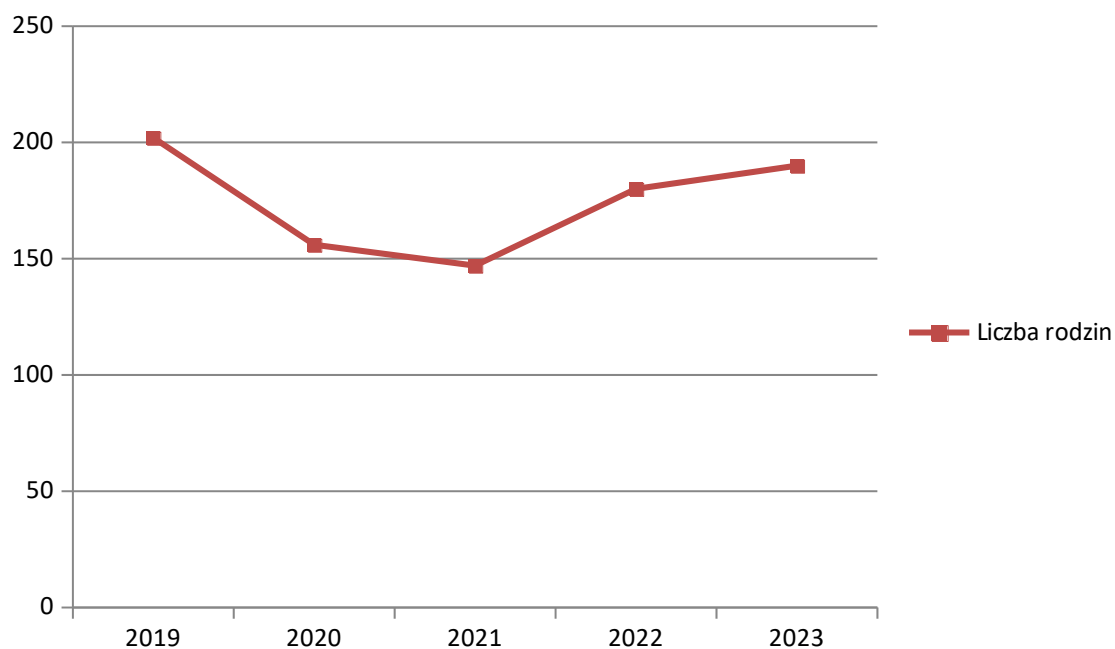
Należy podkreślić, iż znaczące środki przeznaczane są na realizowanie zadań obligatoryjnych, które są zadaniami własnymi gminy. Bardzo istotnym wydatkiem jest pokrywanie kosztów pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. W 2023 roku, wspierając w ten sposób 5 osób, wydatkowaliśmy kwotę – 205 015,11 zł i w stosunku do roku 2022 zanotowaliśmy wzrost o 27 767,11 zł. Znaczące są również wydatki wynikające z konieczności objęcia osób potrzebujących usługami opiekuńczymi – z tej formy pomocy skorzystało 30 osób, koszt świadczeń wyniósł 348 244,59 zł. W stosunku do 2022 roku wydatki na ten cel wzrosły o kwotę 90 024,87 zł. Istotnym zadaniem pomocy społecznej jest realizacja zasiłków stałych, czyli świadczeń dla osób niezdolnych do pracy z powodu wieku bądź niepełnosprawności, a nieposiadających własnych świadczeń emerytalno-rentowych. W 2023 roku korzystało z tych zasiłków 21 osób, a ogólny koszt tych świadczeń to kwota 127 867,44 zł.

Ogółem - bez względu rodzaj świadczeń, formę oraz ich źródło finansowania - pomocą przyznawaną w drodze decyzji administracyjnej objętych było 325 osób w rodzinach. Z pomocy udzielonej w postaci pracy socjalnej skorzystały 404 osoby w rodzinach. Natomiast wyłącznie w formie pracy socjalnej (czyli bez pomocy materialnej) skorzystało 87 osoby w rodzinach.

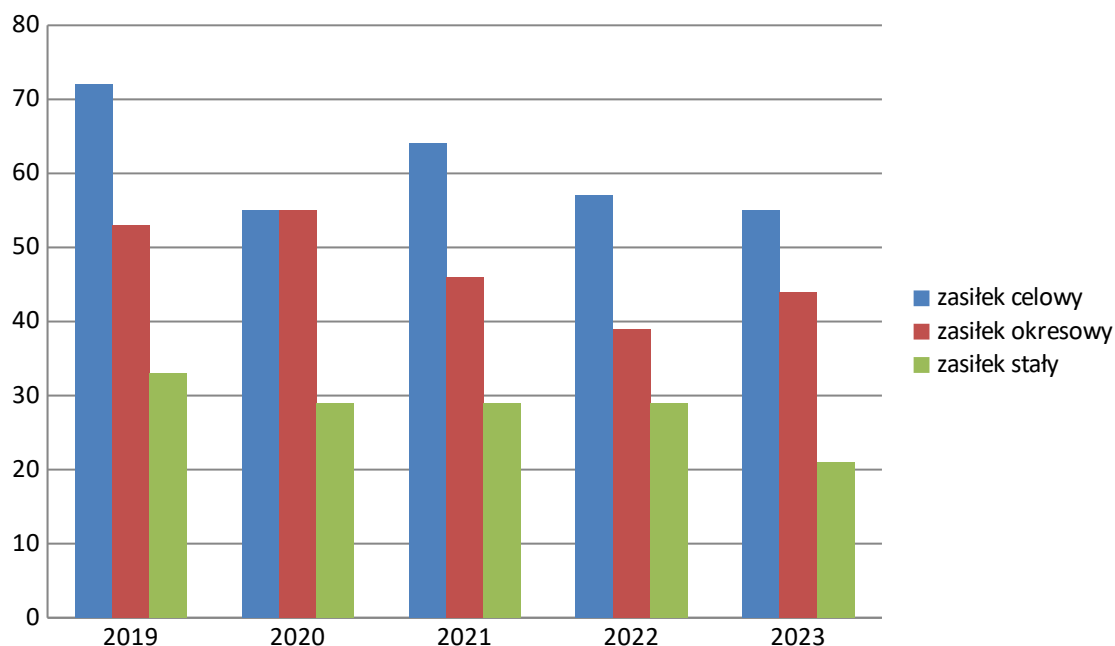
Liczba rodzin korzystających ze wszystkich form pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
-----	---------------	-------------------------

2019	202	544
2020	156	390
2021	147	328
2022	180	319
2023	190	325

Ustawa o pomocy społecznej wymienia cały katalog świadczeń przyznanych w ramach zadań zleconych i zadań własnych gminy, tj. m. in. wyżej wymienione zasiłki stałe oraz zasiłki okresowe, celowe, różnego rodzaju pomoc rzeczową, m. in. sprawienie pogrzebu, udzielenie schronienia, zapewnienie gorącego posiłku.

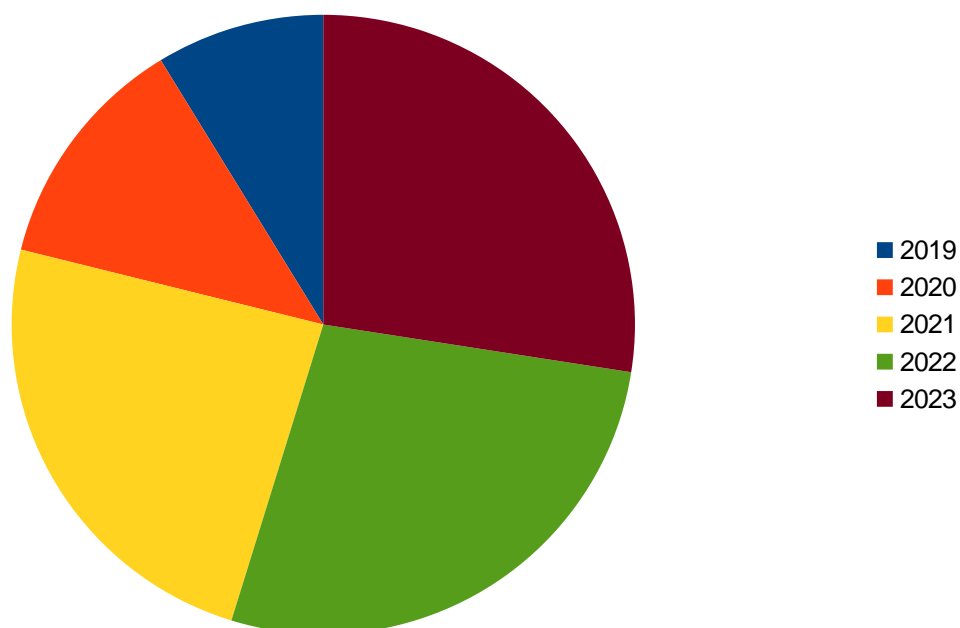
Praca socjalna

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2019	55	160
2020	78	205
2021	152	338
2022	172	389
2023	173	404

Praca socjalna jest usługą skierowaną do osób i rodzin z terenu Gminy Rejowiec Fabryczny, które nie są w stanie pokonać trudnych sytuacji życiowych wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osóbi rodzin do przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych. Świadczona jest osobom i rodzinom, bez względu na posiadany dochód, jest dostosowana do specyficznych, rozeznaczonych potrzeb osoby, rodziny, środowiska lokalnego.

Praca socjalna w 2023r. prowadzona była zarówno z osobami i rodzinami korzystającymi

ze świadczeń pomocy społecznej, jak również z osobami i rodzinami, które nie korzystały z materialnych form wsparcia, a zwracały się o takie wsparcie w formie poradnictwa socjalnego lub u których zaburzenia funkcjonowania w różnych obszarach życia społecznego zgłaszane były przez inne osoby lub instytucje.

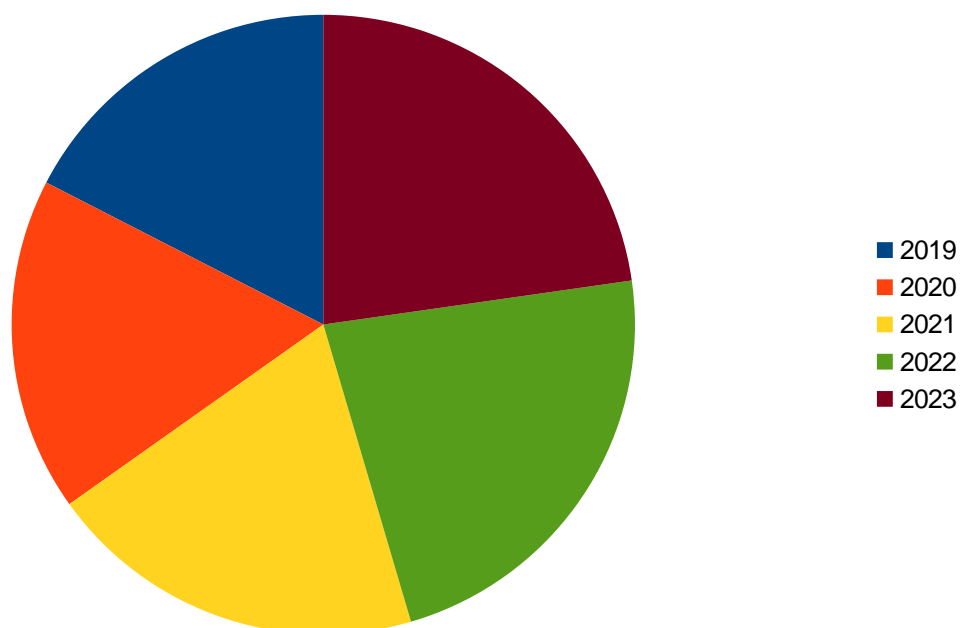
Pobyt w domu pomocy społecznej

Rok	Liczba osób przebywających w domu pomocy społecznej
2019	8
2020	7
2021	6
2022	5
2023	5

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej jest ostatecznością i powinno być poprzedzone oceną możliwości udzielenia pomocy osobie potrzebującej w miejscu jej zamieszkania oraz zbadaniem jej sytuacji rodzinnej.

Usługi opiekuńcze

Rok	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych
2019	23
2020	23
2021	26
2022	30
2023	30

W 2023r. Ośrodek realizował rządowe programy, uzyskując dotacje na realizację zadań własnych gminy: **Program „Posiłek w szkole i w domu”** dający możliwość sfinansowania posiłków dla dzieci w szkołach i przedszkolach bądź przyznania świadczenia pieniężnego na zakup żywności. W ramach tego Programu pomocą objęto 146 osób.

Na ten cel wydaliśmy 108 101,70 zł przy udziale środków wojewody w kwocie 70 600,00 zł, w tym:

Forma pomocy	Środki wojewody	Środki gminy	Liczba osób
Zasiłki celowe	23 000,00 zł	7 650,00 zł	39
Dowóz posiłków	0,00	24 247,20 zł	-
Posiłki	47 600,00 zł	1 303,50 zł	73
Pomoc w formie posiłku nie wymagająca przeprowadzania wywiadu środowiskowego	0,00	4301,00 zł	6

Program wieloletni „Senior+” na lata 2021–2025 zakłada wspieranie finansowe jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie realizacji zadań własnych, polegających na prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w ośrodkach wsparcia „Senior+”. Celem Programu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym. Celem Programu jest zapewnienie wsparcia seniorom – osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60 lat i więcej –

poprze niemożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywności, a także obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej – w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym. **Dofinansowano z dotacji celowej pochodzącej ze środków budżetu państwa Moduł II „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ edycja 2023” całkowity koszt zadania: 71 819,00 zł, dofinansowanie: 26 760,00 zł.**

Program „Czyste Powietrze” to rządowy projekt mający na celu poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów oraz innych zanieczyszczeń do atmosfery. Obejmuje istniejące jednorodzinne budynki mieszkalne. Realizowany jest w latach 2018-2029. Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej do dnia złożenia wniosku powinna uzyskać od wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (zgodnie z miejscem jej zamieszkania) zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego. W 2023 roku zostało wydanych **96 zaświadczeń** w związku z Programem „Czyste Powietrze”.

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny w swojej działalności realizuje również:

- **ustawę z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty** w zakresie udzielania świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, co stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa. Za okres styczeń – czerwiec 2023r. wypłacono stypendium szkolne dla 13 uczniów, w tym: szkoły podstawowe – 6 uczniów, szkoły ponadpodstawowe – 7 uczniów na kwotę 9 176,00 zł. Natomiast za okres wrzesień – grudzień 2023r. wypłacono stypendium szkolne dla 16 uczniów, w tym: szkoły podstawowe – 9 uczniów, szkoły ponadpodstawowe – 7 uczniów na kwotę 7 564,00 zł. Łącznie w 2023r. wypłacono stypendia szkolne na kwotę 16 740,00zł, w tym: dotacja – 13 392,00 zł środki własne – 3 348,00 zł.
- **ustawę z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej** finansowanych ze środków publiczny - w ramach tej ustawy wydano łącznie 5 decyzji w sprawie przyznania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Wydanie decyzji poprzedza postępowanie administracyjne, niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W wyniku tego wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy zasadne jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny realizował także ustawy przyjęte w ramach rządowej tarczy energetycznej:

- **ustawę z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym** – na przełomie lat 2022-2023 Ośrodek realizował zadania związane z przyznaniem i wypłatą dodatku węglowego. Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem

ogrzewania był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi 85% węgla kamiennego. Było to jednorazowe świadczenie w wysokości 3.000 zł, mające zrekompensować wzrost cen węgla. W 2023r. przyznano i wypłacono 10 dodatków węglowych na łączną kwotę 30 000,00 zł. Środki finansowe na realizację tego zadania pochodziły z budżetu państwa.

- **ustawę z dnia 15 września 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła** – dodatek był wsparciem finansowym w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego wypłaconego dla gospodarstw domowych, dla których główne źródło ciepła zasilane jest: peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy albo skroplonym gazem LPG albo olejem opałowym. W 2023 roku wypłacono 8 dodatków na łączną kwotę 8000,00 zł.
- **ustawa z dnia 7 października 2022r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej** – dodatek elektryczny został wprowadzony ustawą o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku zwany dalej dodatkiem elektrycznym, jako narzędzie stanowiące wsparcie dla gospodarstw domowych w przypadku, gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną. W 2023 roku przyznano i wypłacono 4 dodatki elektryczne na łączną kwotę 4 500 zł.

Zespół Interdyscyplinarny

W 2023 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 12 „Niebieskich Kart – A”, w tym: 8 z policji, 3 z ośrodka pomocy społecznej oraz 1 ze szkoły podstawowej z terenu gminy. W roku 2023 odbyły się 4 posiedzenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 51 posiedzeń Grup Roboczych.

Osoby dotknięte przemocą, objęte zostały wsparciem na podstawie opracowanego indywidualnego planu pomocy w następującym zakresie:

- 1) udzielono kompleksowych informacji o możliwości uzyskania pomocy w formie prawnej, pracy socjalnej, pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 2) podjęto działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, poprzez monitorowanie i systematyczne wizyty sprawdzające przez dzielnicowego w rodzinie. Skierowano osobę stosującą przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno - edukacyjnym. W ramach wszczętej procedury w 2023 r. nie występowała konieczność udzielenia schronienia osobom dotkniętym przemocą w całodobowej placówce świadczącej pomoc.

Organizacja wycieczki letniej dla dzieci

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny otrzymał z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie 7 kart kwalifikacyjnych do wycieczki letniej.

Na kolonie w miejscowości Nawojowa woj. małopolskie zostało zakwalifikowanych 7 dzieci z rodzin z terenu gminy. Kolonie odbyły się w terminie 25.07.2023r. - 03.08.2023r.

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne mają służyć w pierwszym rzędzie weryfikacji umiejętności społeczno – zawodowych osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej i ich motywacji do zmiany swojej sytuacji na rynku pracy.

W 2023r. z Powiatowym Urzędem Pracy w Chełmie zostało zawarte Porozumienie w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych na 3290 godzin dla 10 osób bezrobotnych. Prace rozpoczęły się od 1 marca 2023r. i trwały do 20 grudnia 2023r., do prac skierowanych zostało 10 osób bezrobotnych z terenu gminy. Prace polegały na odśnieżaniu i sprzątaniu przy instytucjach użytku publicznego, karczowaniu zakrzaczeń przy poboczach i rowach oraz drogach gminnych. Wykorzystano 1970 godzin na łączną kwotę 20 689,00 zł, w tym refundacja z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie w wysokości 12 217,20 zł. Bezrobotni pracowali 10 godzin tygodniowo jednak nie więcej niż 40 godzin miesięcznie. Świadczenie pieniężne przysługujące z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych do maja 2023r. wynosiło 9,50 zł za godzinę, a od czerwca 2023r. 10,90 zł za godzinę.

Pomoc Żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021-2027 (FEPŻ)

W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny kwalifikował osoby z terenu gminy do otrzymania pomocy żywnościowej. Wydano łącznie 113 skierowań (285 osób w rodzinach) do Polskiego Czerwonego Krzyża w Chełmie oraz do Koła Gospodyń Wiejskich JAZGOT w Lisznie.

Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne kierowane są do rodzin, których dochody nie przekraczają kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych, które wynosi odpowiednio:

- a) 674 zł na osobę,
- b) 764 zł na osobę, gdy członkiem rodziny jest dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Celem systemu pomocy rodzinie wprowadzonego ustawą o świadczeniach rodzinnych jest stworzenie spójnego wsparcia rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej wychowującej dzieci, w tym dzieci niepełnosprawne. Podstawowym świadczeniem jest w dalszym ciągu zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Oprócz tego przyznawane jest świadczenie pielęgnacyjne, niezależny od dochodu zasiłek pielęgnacyjny. W roku sprawozdawczym wypłacono 2462 zasiłków rodzinnych na kwotę 280 626,85 zł. Szczegółowe dane dotyczące ustawy o świadczenia rodzinnych przedstawia poniższa tabela:

<i>L.p.</i>	<i>Forma pomocy</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Kwota świadczeń</i>
-------------	---------------------	-------------------------	------------------------

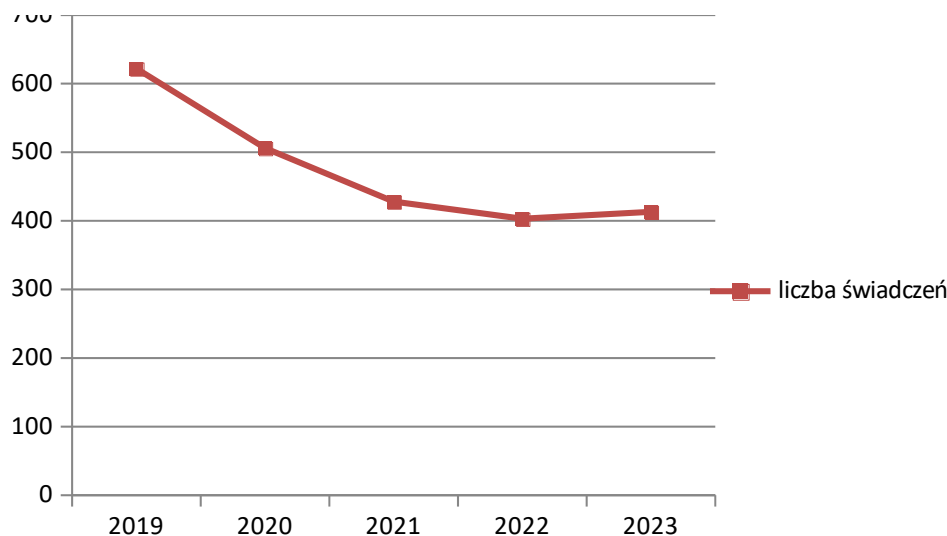
1.	Zasilek rodzinny	2462	280 626,85,-
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:		
2.1.	urodzenia dziecka	7	5 017,81,-
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	10	4000,00,-
2.3.	samotnego wychowywania	116	22 279,92,-
2.4.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego	523	47127,55,-
2.5.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	1	79,86,-
2.6.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	165	14 847,87,-
2.7.	rozpoczęcia roku szkolnego	328	14 143,68,-
2.8.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	72	7 549,30,-
2.9.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	414	26 416,26
3.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	13	13 000,00,-
4.	Świadczenia opiekuńcze		
4.1.	zasiłek pielęgnacyjny	1250	269 800,00,-
4.2.	świadczenie pielęgnacyjne	384	942 177,00,-
4.3.	specjalny zasiłek opiekuńczy	23	14 260,00,-
5.	Zasiłek dla opiekuna	12	7 440,00,-
6.	Świadczenie rodzicielskie	160	137 551,00,-

Fundusz alimentacyjny

W roku 2023 wypłacono 413 świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę: 171 862,37 zł. Przeprowadzono 8 wywiadów alimentacyjnych u dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny i odebrano od nich oświadczenia majątkowe. Informacje pochodzące z wywiadu alimentacyjnego i oświadczenia majątkowego mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych zostały przekazane komornikom sądowym prowadzącym postępowanie egzekucyjne.

W ramach postępowania wobec dłużników alimentacyjnych zobowiązano 5 dłużników do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy. Wysłano 2 wnioski do Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie z informacją o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników. Wszczęto 4 postępowania dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Wydano 1 decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz 1 decyzję o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Skierowano 21 wniosków do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu oraz złożono do prokuratury 1 wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego oraz

27 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobiście, a także za pośrednictwem komorników sądowych do dnia 31.12.2023r. wyniosły 110 485,67 zł.

X

RAPORT

z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny w 2023 r.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rejowcu Fabrycznym działająca w oparciu o przepis art. 4¹ ust. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tekst jednolity Dz.U. z 2023 poz. 165 z późn.zm/ realizowała w roku 2023 zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalonego Uchwałą Rady Gminy Rejowiec Fabryczny Nr XXXIII/221//2022 z dnia 24 lutego 2022 r.

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i ekonomicznych oraz zaburzeń życia rodzinnego wynikających z nadużywania alkoholu, używania środków psychoaktywnych i używania wyrobów tytoniowych oraz podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe, ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, a także jako działania wspierające poprawę poczucia bezpieczeństwa publicznego oraz propagowanie zdrowego stylu życia. Po nowelizacji ustawy o zdrowiu publicznym dodatkowym celem strategicznym Gminnego Programu stały się zadania w zakresie zagrożeń wynikających z uzależnień od czynności – tzw. uzależnienia behawioralne.

Podstawowe obszary działań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii to :

1. Rodzina z problemem alkoholowym.
2. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia.
3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

4. Zjawisko narkomanii.
5. Nietrzeźwość w miejscach publicznych.
6. Profilaktyka antynikotynowa
7. Uzależnienia behawioralne
8. Profilaktyka szkolna.
9. Profilaktyka w środowisku lokalnym.
10. Rynek napojów alkoholowych.

W celu realizacji programu Wójt Gminy powołuje Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pełnomocnika. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rejowcu Fabrycznym w obecnym składzie działa na podstawie Zarządzenia Nr 64 /2023 Wójta Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 02 listopada 2023 r. Zgodnie z ww. aktem w skład komisji wchodzi przedstawiciele Urzędu Gminy w Rejowcu Fabrycznym, Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny oraz Komisariatu Policji w Rejowcu Fabrycznym. Wszyscy członkowie komisji posiadają przeszkolenie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zgodnie z regulaminem pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do zadań jej członków należą w szczególności :

1. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy i narkomanii pomocy prawnej i psychoaktywnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego poprzez skierowanie wniosku do Sądu.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii
4. Inicjowanie i podejmowanie współpracy z podmiotami wymienionymi w punktach V i VI – niniejszego programu.
5. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (w drodze postanowienia).
6. Przeprowadzenie kontroli sklepów i lokali gastronomicznych w zakresie przestrzegania zasad warunków sprzedaży napojów alkoholowych, na podstawie upoważnienia Wójta Gminy Rejowiec Fabryczny.

Realizując zadania w poszczególnych obszarach działania Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęła i koordynowała w roku 2023 następujące działania :

Rodzina z problemem alkoholowym

- wspomaganie działalności Punktu Konsultacyjnego Gminy Rejowiec Fabryczny z siedzibą w Krasnem dla osób uzależnionych i współuzależnionych, borykających się z problemem alkoholowym i narkomanii oraz dotkniętych przemocą w rodzinie,
- nadzór nad działalnością ww. Punktu Konsultacyjnego pełniącego rolę punktu pierwszego kontaktu i wsparcia dla mieszkańców gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy domowej ,a także problemów wychowawczych ,
- podejmowanie określonych działań wobec osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin , m.in. przeprowadzanie rozmów interwencyjno-motywuujących, aktywizację zawodową osób z problemem alkoholowym (bezrobotnych nie posiadających źródła

utrzymania), działalność informacyjną wobec ww., kierowanie do biegłego sądowego celem przeprowadzenia badań i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,

- współpraca ze służbą zdrowia w zakresie podnoszenia świadomości mieszkańców na temat Alkoholowego Zespołu Płodowego,
- podejmowanie i kontynuacja współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny oraz Komisariatem Policji w Rejowcu Fabrycznym na rzecz osób borykających się z problemem uzależnień,
- wsparcie funkcjonowania działalności Klubu Abstynenta „Krokus” w Rejowcu Fabrycznym poprzez dofinansowanie realizacji zadania publicznego pt. „Wsparcie działań grup terapeutycznych – grup wsparcia”

Przeciwdziałanie narkomanii

- przekazanie do Szkoły Podstawowej w Lisznie materiałów profilaktycznych m.in. broszur pt. „Dopalacze”, „Co warto wiedzieć o narkotykach”, „Dobre kontakty w rodzicach – dzieciństwo bez używek” oraz plakatu „Zatrucie narkotykami pierwsza pomoc”, materiały zostały wykorzystane w pracy pedagoga szkolnego z uczniami klas VII i VIII,
- realizacja w szkołach podstawowych w Pawłowie i Lisznie spektaklu profilaktycznego pt. „Dwa bieguny”, widowisko realizowane było przez Teatr KURTYNA z Krakowa,
- realizacja w klasach VII i VIII szkół podstawowych w Pawłowie i Lisznie programu pt. „Narkotyki pułapka uzależnienia”.

Profilaktyka antynikotynowa

- akcja informacyjna z okazji obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu (31 maja) – tablica informacyjna Gminnej Komisji RPA w Urzędzie Gminy w Rejowcu Fabrycznym,
- opracowanie materiałów gazetki ściennej pt. „Rzuć dymka”, w której wykorzystano m.in. materiały ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Ministerstwa Zdrowia,
- wsparcie szkolnego konkursu plastycznego pt. „Nie dla nałogów! Tak dla pasji!” organizowanego w Szkole Podstawowej w Pawłowie.

Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym

- realizacja w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Wólce Kańskiej programu profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od Internetu i urządzeń mobilnych pn. „Bezpieczni w sieci”,
- udział w pracach komisji konkursowej oraz dofinansowanie zakupu nagród dla uczestników konkursu pn. „Wolni od uzależnień behawioralnych” realizowanym w Niepublicznej Szkole w Wólce Kańskiej,
- przekazanie do publicznej wiadomości mieszkańców gminy informacji : o bezpłatnej terapii dla osób uzależnionych od hazardu realizowanej w ramach projektu współfinansowanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, kampanii „Dopamina” Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, przekazanie do Szkół Podstawowych w Pawłowie i Lisznie ulotek pt. „Nadużywanie cybermediów i inne problemy behawioralne wśród dzieci i młodzieży” przekazanych gminie przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Przemoc domowa

- opracowanie kwestionariusza ankiety badawczej na temat zjawiska przemocy domowej i realizacja badania na terenie gminy Rejowiec Fabryczny,
- realizacja w Gminnym Ośrodku Kultury w Pawłowie warsztatów edukacyjnych pt. „Bezpiecznie i zdrowo żyć”, zadanie realizowane przez Centrum Psychoprofilaktyki ERKA w Krasnymstawie,

- opracowanie programu społeczno-edukacyjnego pt. „NOWA JA” skierowanego do kobiet mieszkających na terenie gminy, którego celem było m.in. nabycie przez uczestniczki wiedzy na temat przemocy domowej, nabycie umiejętności służących powstrzymaniu przemocy czy umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych, program realizowano przy współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny obejmował warsztaty edukacyjne, warsztaty samoobrony i asertywności, prelekcje i pogadanki specjalistów, warsztaty pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zadania uzupełniające np. warsztaty florystyczne.
- dofinansowanie kursu przeznaczonego dla kadry Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny w zakresie pierwszej pomocy medycznej, w szkoleniu udział wzięli pracownicy socjalni oraz opiekunki środowiskowe,
- dofinansowanie szkolenia pt. „Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci” adresowanego do pracowników oświaty,
- udział członków Gminnej Komisji w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Rejowiec Fabryczny ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Nietrzeźwość publiczna

- wspieranie działań prewencyjnych Komisariatu Policji w Rejowcu Fabrycznym poprzez przekazanie opasek odblaskowych w napisem „100% Trzeźwości – 100% Możliwości” oraz ulotek na potrzeby akcji realizowanych na terenie gminy,
- akcja informacyjna w mediach społecznościowych /Facebook/ poprzez umieszczenie informacji o kampaniach społecznych pt. „Alkohol i samochód – to się nie rymuje” oraz „O każdy promil za daleko”,
- przekazanie do publicznej informacji mieszkańców gminy informacji nt. programu szkolenia kierowców – zapobieganie prowadzeniu pojazdów pod wpływem alkoholu oraz programu szkoleniowego na temat bezpieczeństwa na drodze pn. „AUTOSOBRIETY”

Profilaktyka szkolna

- realizacja w szkołach podstawowych Pawłowie, Lisznie i Wólce Kańskiej spektakli profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,
- wsparcie profilaktycznego festynu rodzinnego pt. „Bezpieczne Wakacje” realizowanego w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Wólce Kańskiej,
- dofinansowanie zakupu nagród dla uczestników szkolnych konkursów plastycznych (SP Pawłów, NSP Wólka Kańska),
- realizacja w klasach IV-VIII szkół podstawowych w Pawłowie, Lisznie i Wólce Kańskiej czterech programów profilaktycznych : „Radość bez alkoholu”, „Nie piję, nie biorę”, „Narkotyki – pułapka uzależnienia” oraz „Bezpieczni w Sieci”, programami objęto łącznie 125 uczniów,
- akcja informacyjna – przekazanie do szkół informacji o : nieodpłatnej dystrybucji broszur programu profilaktyczno-edukacyjnego „Loguj się z głową”, materiałach Ministerstwa Zdrowia dot. zdrowia psychicznego dzieci, kampanii społecznej pt. „#NIEZNASZNIEHEJTUJ!”, międzynarodowym programie „SMASHED Polska”, stronie internetowej „NIEboTAK” oraz akcji zimowej „Bezpieczne Ferie”.

Sprzedaż napojów alkoholowych

- realizacja szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych pt. „Warunki korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – szkolenie w formie terenowej”, zadaniem objęto 12 punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy, zakres tematyczny szkolenia obejmował m.in. omówienie konsekwencji wynikających z łamania obowiązków wynikających z korzystania z zezwoleń, uświadomienie konsekwencji prawnych, moralnych i społecznych nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu np. osobom niepełnoletnim,

- opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla przedsiębiorców – w roku 2023 członkowie komisji wydali 5 postanowień ww. zakresie.

Edukacja zdrowotna ,promocja zdrowia i profilaktyka w środowisku lokalnym

- zwiększenie kompetencji oraz podniesienie kwalifikacji członków Gminnej Komisji poprzez udział jej członków w szkoleniu pt. „Na co można wydatkować środki z tzw. małych” ,
- zwiększenie kompetencji osób działających w obszarze profilaktyki, w tym m.in. dofinansowanie szkoleń dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny („Praca socjalna z osobami uzależnionymi”) oraz przedstawicieli oświaty,
- przekazanie do Punktu Konsultacyjnego pakietu broszur edukacyjnych w temacie problemów alkoholowych, przemocy domowej czy uzależnień behawioralnych z przeznaczeniem dla klientów punktu,
- akcja informacyjna w zakresie szkodliwości alkoholu i jego wpływu na zdrowie realizowana jesienią przy współudziale pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej,
- wyszukiwanie i przekazywanie do instytucji współpracujących z Gminną komisją informacji o organizowanych szkoleniach, konferencjach, bezpłatnych materiałach informacyjnych,
- w ramach działalności informacyjnej na portalu społecznościowym Facebook oraz tablicy informacyjnej w Urzędzie Gminy w Rejowcu Fabrycznym ukazały się informacje o : utworzeniu, zasadach funkcjonowania i harmonogramie spotkań Gminnego Punktu Konsultacyjnego, wsparciu prowadzonym dla osób pokrzywdzonych przestępstwem na terenie Chełma przez Stowarzyszenie „AGAPE”, informacje o telefonach wsparcia (Niebieska Linia, Pomarańczowa Linia, Ogólnopolskim Telefonie Zaufania Narkotyki-Narkomania).

Realizując zadania wynikające z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będąca bezpośrednim realizatorem ww. programu podejmowała w ciągu roku 2023 aktywną współpracę z podmiotami działającymi w obszarze problemów alkoholowych, zjawiska przemocy domowej oraz przeciwdziałania narkomanii :

1. Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w siedzibą w Warszawie w zakresie wymiany informacji, wsparcia prawnego, udziału w ogólnopolskich przedsięwzięciach (projekty, badania ankietowe) oraz wsparcia rzeczowego (materiały dla klientów Punktu Konsultacyjnego),
1. Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny z siedzibą w Krasnem w zakresie wspólnej realizacji przedsięwzięć, opracowywania materiałów informacyjnych i ich rozpowszechniania na terenie gminy oraz pracy na rzecz osób borykających się z problemem uzależnień i przemocy domowej,
2. Klubem Abstynenta Krokus w Rejowcu Fabrycznym w zakresie wspierania funkcjonowania stowarzyszenia poprzez wsparcie finansowe (dotacja w ramach realizacji zadania publicznego),
3. Centrum Psychoprofilaktyki „ERKA” z Krasnegostawu w zakresie wymiany informacji i wymiany doświadczeń , przekazania na rzecz Komisji materiałów informacyjnych (ulotki w temacie uzależnienia i współuzależnienia , przemocy domowej),
4. Stowarzyszeniem Rodzin Lubelszczyzny „FORTE” ,
5. Komisariatem Policji w Rejowcu Fabrycznym oraz Komendą Miejską Policji w Chełmie w zakresie wsparcia zadań realizowanych przez Komisję na terenie gminy oraz podejmowania interwencji i działań prewencyjnych w rodzinach z problemem alkoholowym.

Sprawozdanie sporządziła: Agnieszka Hasiec - Bzowska – Pełnomocnik

Informacja za rok 2023 – dane statystyczne

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punkt Konsultacyjny		
1	Liczba przyjętych nowych zgłoszeń o problemowym spożywaniu alkoholu	8
2	Liczba wszczętych postępowań w związku z problemowym spożywaniem alkoholu	5
3	Liczba odmów wszczęcia postępowania jw.	1
4	Liczba kontynuowanych postępowań z lat poprzednich	3
5	Liczba przeprowadzonych rozmów	22
6	Liczba grup roboczych / diagnostyczno-pomocowych, w skład której weszli członkowie komisji	4
7	Liczba konsultacji przeprowadzonych w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym	75
8	Liczba osób , które skorzystały z konsultacji / rozmów w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym	23
	w tym:	
	Osoby z problemem alkoholowym	14
	Członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym	6
	Osoby z problemami rodzinnymi np. wychowawczymi	3
9	Liczba osób skierowanych do biegłego celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	2
10	Liczba wydanych opinii	1
11	Liczba wydanych postanowień w sprawie opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	5
12	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych objętych szkoleniem dla sprzedawców napojów alkoholowych	12
Profilaktyka w środowisku lokalnym		
13	Liczba zadań wspartych w ramach współpracy ze stowarzyszeniami abstynenckimi	1
14	Liczba zrealizowanych w szkołach działań profilaktycznych	9
15	Liczba ogólna uczestników działań profilaktycznych zrealizowanych w szkołach	505
16	Liczba opracowanych i zrealizowanych programów na terenie Gminy (w zakresie przemocy)	1
17	Liczba opracowanych i zrealizowanych badań ankietowych na terenie Gminy	1
18	Liczba działań informacyjnych realizowanych na terenie Gminy (tablice ogłoszeń , strona internetowa gminy, portale społecznościowe)	27

Sprawozdanie

z działalności z Punktu Konsultacyjnego Gminy Rejewiec Fabryczny za rok 2023

Punkt Konsultacyjny został powołany dla osób uzależnionych i współuzależnionych, borykających się z problemem alkoholowym oraz dotkniętych przemocą w rodzinie z terenu Gminy Rejewiec Fabryczny.

Punkt funkcjonuje dwa razy w miesiącu, we wtorki, po dwie godziny.

Dyżur pełni osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje potrzebne do zdiagnozowania problemów klienta i jego rodziny w celu kompleksowej pomocy. Jest to osoba z wieloletnim doświadczeniem w pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.

Osoby skierowane do punktów są to najczęściej podopieczni Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny z siedzibą w Krasnem oraz osoby skierowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rejowcu Fabrycznym.

W okresie funkcjonowania punktu przeprowadzono od stycznia do grudnia 2023 r. 75 konsultacji u 23 osób, w tym u 12 kobiet i 11 mężczyzn.

Wśród osób przychodzących do punktu 13 ma stały, cykliczny kontakt lub przynajmniej dwa razy skorzystało z porad. Pozostałe 10 osób skorzystało tylko z jednorazowej konsultacji.

Z porady terapeutycznej skorzystało 14 osób, z porad dla osób współuzależnionych skorzystało 6 osób oraz trzy osoby z problemami rodzinnymi (w tym niezaradność życiowa, DDA).

Ponadto wśród osób korzystających z porad zgłosiło się 5 osób w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskie Karty”. Osoby doznające przemocy pracowały m.in. nad wzmocnieniem swojego poczucia wartości, natomiast osoby stosujące przemoc pracowały nad zmianą swojego zachowania.

Koszty funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego w roku 2023 wyniosły 13 399,37 zł, w tym wynagrodzenie za dyżury specjalisty – 12178,40 zł oraz materiały biurowe i wyposażenie – 1220,97 zł. Na potrzeby działalności Punktu przekazano z Gminnej Komisji materiały informacyjne – ulotki w temacie zjawiska problemów alkoholowych, uzależnienia i współuzależnienia kampanii ALKOHOL NISZCZY, smycze „Reaguj na przemoc” oraz opaski odblaskowe „100 % trzeźwości = 100% możliwości”.

Informacja o funkcjonowaniu Gminnego Punktu Konsultacyjnego została umieszczona na tablicach informacyjnych Urzędu Gminy w Rejowcu Fabrycznym oraz Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny z siedzibą w Krasnem, tablicach sołectkich oraz na profilu społecznościowym Facebook Gminy Rejowiec Fabryczny.

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR W RODZINIE DLA GMINY REJOWIEC FABRYCZNY NA LATA 2021-2024
za rok 2023**

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Rejowiec Fabryczny przyjęty został Uchwałą Rady Gminy Rejowiec Fabryczny Nr XXVI/167/2021 z dnia 7 maja 2021 r.

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na :

1. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej ,
2. Zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej,
3. Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie ,
4. Doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem
5. Edukację i profilaktykę mieszkańców Gminy Rejowiec Fabryczny.

Zgodnie z założeniami cele szczegółowe ww. programu zamykają się w następujących obszarach działań :

1. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
2. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc,
1. Profilaktyka i edukacja społeczna,
2. Podnoszenie wiedzy i kwalifikacji osób zajmujących się problemem przemocy w rodzinie.

Program adresowany jest do mieszkańców Gminy Rejowiec Fabryczny, zwłaszcza osób doświadczających przemocy domowej (dzieci i dorośli), członków ich rodzin, świadków przemocy, ale także służb i instytucji zajmujących się profesjonalnym udzielaniem wsparcia społecznego.

W działania na rzecz realizacji ww. programu zaangażowane są instytucje zobligowane ustawowo do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym przede wszystkim Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny z siedzibą w Krasnem oraz Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Realizując swoje działania podmioty te współpracują ściśle z następującymi instytucjami : Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rejowcu Fabrycznym, placówkami ochrony zdrowia i oświaty, Komisariatem Policji w Rejowcu Fabrycznym oraz Prokuraturą Rejonową i Sądem Rejonowym w Krasnymstawie .Koordynatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Rejowiec Fabryczny.

W ramach omawianego programu w roku 2023 zrealizowano następujące działania :

W obszarze : Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową

1. Stała, systematyczna praca członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Rejowiec Fabryczny oraz członków grup diagnostyczno-pomocowych powoływanych dla każdego indywidualnego przypadku przemocy obejmująca m.in. realizację wizyt środowiskowych, spotkań w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej z ofiarami przemocy domowej, członkami ich rodzin oraz świadkami tej przemocy,
2. Monitorowanie sytuacji domowej i życiowej osób dotkniętych przemocą domową po zakończeniu realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
3. Realizacja wobec osób dotkniętych przemocą domową (objętych wsparciem grup diagnostyczno-pomocowych) akcji informacyjnej poprzez przekazywanie im materiałów edukacyjnych – ulotek i broszur , wśród nich m.in. „Przemoc w rodzinie – poradnik dla osób doznających przemocy w rodzinie”, „Przemoc domowa i alkohol”, „Ochronić się przed przemocą”, „Współzależnienie – jak przetrwać w rodzinie z osobą uzależnioną”, „Dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym”, „Obserwowanie przemocy to piętno na całe życie”, Centrum Zdrowia Psychicznego przy SPZOZ w Krasnymstawie, Prawne aspekty Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie)
4. Utworzenie gminnego Punktu Konsultacyjnego dla mieszkańców gminy borykających się m.in. z problemem przemocy domowej (zadanie realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii)
5. Kierowanie ofiar przemocy domowej do specjalistycznego wsparcia w następujących ośrodkach :
– Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym „Agape” Filia w Chełmie, NZOZ

Ośrodek Profilaktyki, Diagnostyki i Terapii Zdrowia Psychicznego „Rodzina” w Chełmie, Stowarzyszenie WINDA w Krasnymstawie oraz NZOZ MARMED w Chełmie (bezpłatna pomoc psychologiczna dla dzieci).

W obszarze : Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc

1. Przeprowadzanie rozmów interwencyjno-motywujących ze sprawcami przemocy domowej podczas spotkań grup diagnostyczno-pomocowych lub wizyt środowiskowych,
2. Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych realizowanych przez Starostę Chełmskiego ,
3. Akcja edukacyjna realizowana poprzez przekazywanie materiałów informacyjnych sprawcom przemocy (materiały Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej – „Karta Informacyjna dla osoby stosującej przemoc w rodzinie”, „Sytuacja dziecka w rodzinie z problemem przemocy” , „Czy to ,co robię, to przemoc?”),
4. Podejmowanie działań wobec sprawców przemocy borykających się z problemem alkoholowym poprzez obejmowanie ich działaniami członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kierowanie do gminnego Punktu Konsultacyjnego.

W obszarze : Profilaktyka i edukacja społeczna

1. Opracowanie programu społeczno-edukacyjnego pt. „NOWA JA” skierowanego do kobiet mieszkających na terenie gminy, którego celem było m.in. nabycie przez uczestniczki wiedzy na temat przemocy domowej, nabycie umiejętności służących powstrzymaniu przemocy czy umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych, program realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rejowcu Fabrycznym przy współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny obejmował warsztaty edukacyjne, warsztaty samoobrony i asertywności, prelekcje i pogadanki specjalistów, warsztaty pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zadania uzupełniające np. warsztaty florystyczne.
2. W ramach akcji informacyjnej na teren gminy (tablice informacyjne Urzędu Gminy i Ośrodka Pomocy Społecznej, tablice sołeckie, szkoły ,strona internetowa Gminy Rejowiec Fabryczny i Ośrodka Pomocy Społecznej, Facebook) przekazano następujące materiały:
  - a. informację o działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Rejowiec Fabryczny,
  - b. informacja o funkcjonowaniu Punktu Konsultacyjnego dla mieszkańców Gminy Rejowiec Fabryczny,
  - c. informacja o Tygodniu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepięstwem (20-26 lutego) i związanej z tym akcji Sądu Rejonowego w Krasnymstawie w zakresie bezpłatnego poradnictwa,
  - d. informacja o bezpłatnym poradnictwie i wsparciu dla Osób Pokrzywdzonym Przepięstwem realizowanym na terenie powiatu chełmskiego przez Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym Agape z siedzibą w Lublinie,
  - e. informacja o kampanii społecznej pt. #Rozmawiaj#Reaguj Państwowej Komisji ds. przeciwdziałania wykorzystywaniu seksualnemu małoletnich poniżej 15 roku życia,
  - f. informacja o projekcie pt.„Bezpieczna kobieta” – programie realizowanym przez Stowarzyszenie Bezpieczna Lubelszczyzna,
  - g. informacja o działalności Centrum Praw Kobiet,
  - h. informacja o stażu w Stowarzyszeniu Niebieska Linia,
  - i. informacja o akcji Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę dotyczącej petycji „Powiedz STOP krzywdzeniu dzieci”,
  - j. informacja działalności Funduszu Sprawiedliwości w zakresie pomocy osobom pokrzywdzonym przepięstwem,

- k. zamieszczenie na stronie internetowej Gminy Rejowiec Fabryczny tzw. „bazy przemoc 2023” zawierającej m.in. rejestr jednostek specjalistycznego poradnictwa na terenie województwa lubelskiego, wykaz jednostek zapewniających schronienie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, bazę teled adresową zespołów interdyscyplinarnych i powiatowych centrów pomocy rodzinie.
3. Podnoszenie świadomości najmłodszych mieszkańców gminy poprzez prelekcje i konkursy w temacie zjawiska przemocy domowej m.in. wykład Rzecznika praw ucznia w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Wólce Kańskiej, apel szkolny o prawach dziecka „Mamy swoje prawa” w Szkole Podstawowej w Lisznie.
4. Opracowanie ankiety badawczej na temat zjawiska przemocy domowej i realizacja badania na terenie gminy Rejowiec Fabryczny (zadanie realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)

W obszarze : Podnoszenie wiedzy i kompetencji osób zajmujących się problemem przemocy domowej

1. Udział członków Zespołu Interdyscyplinarnego (pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej) w spotkaniu szkoleniowym pt. „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej” realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie,
2. Udział członków Zespołu Interdyscyplinarnego (pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej) w szkoleniu o-line – szkolenie dla Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych realizowanym przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom,
3. Udział pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny (pracownicy socjalni i opiekunki środowiskowe) w szkoleniu warsztatowym z pierwszej pomocy przedmedycznej,
4. Udział członków Zespołu Interdyscyplinarnego – przedstawicieli Szkół Podstawowych w Lisznie i Wólce Kańskiej w szkoleniu pt. „Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci”, (szkolenie realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii),
5. Wyszukiwanie i przekazywanie bieżących informacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej – zmian w przepisach, realizowanych kampaniach, artykułów prasowych i zasobach internetowych do podmiotów realizujących zadania wynikające z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie (informacje zostały przekazane do szkół podstawowych ,Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Lisznie) - zadanie realizowane przez Koordynatora Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Informacja za rok 2023 – dane statystyczne		
1	Liczba zrealizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy domowej	1
2	Liczba gminnych zespołów interdyscyplinarnych	1
3	Liczba spotkań członków zespołu interdyscyplinarnego	4
4	Liczba funkcjonujących grup roboczych/ grup diagnostyczno-pomocowych	13
5	Liczba spotkań członków grup roboczych/ grup diagnostyczno-pomocowych	51
6	Liczba upowszechnionych na terenie gminy informacji w zakresie zjawiska przemocy domowej	13
7	Liczba procedur „Niebieskie Karty” realizowanych w 2023 r.	13
8	Liczba procedur „Niebieskie Karty” wszczętych na terenie Gminy , w tym przez :	12
	Policję	8
	Ośrodek Pomocy Społecznej	3
	Szkołę	1
9	Liczba procedur „Niebieskie Karty” przekazanych z innych Zespołów Interdyscyplinarnych	4
10	Liczba procedur „Niebieskie Karty” kontynuowanych z lat poprzednich	1

11	Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	13
12	Liczba osób w rodzinach objętych , w tym :	35
	kobiety	12
	mężczyźni	9
	dzieci	14
13	Liczba osób objętych procedurą NK – wskazanych jako sprawcy przemocy domowej	13
14	Liczba osób objętych procedurą NK – wskazanych jako sprawcy przemocy domowej skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	1
15	Liczba osób objętych procedurą NK – wskazanych jako sprawcy przemocy domowej skazanych wyrokiem sądowym za znęcanie się (art. 207 kk)	3
16	Liczba pism skierowanych do Sądu Rodzinnego – wniosek o wgląd w sytuację rodziny	5
17	Liczba pism skierowanych do Prokuratury Rejonowej – zawiadomienie o przestępstwie	2
18	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” A	14
19	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” C	9
20	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” D	6
21	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	10
22	Liczba przeprowadzonych diagnoz – oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej (bez wszczynania procedury „Niebieskie Karty”)	1
23	Liczba rodzin objętych działaniami w ramach realizowanej diagnozy	1
24	Liczba osób w rodzinach objętych działaniami w ramach realizowanej diagnozy	2